Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 10. septembra 2024*

„Odvolanie – Hospodárska súťaž – Zneužitie dominantného postavenia – Trhy so všeobecným vyhľadávaním a špecializovaným vyhľadávaním produktov na internete – Rozhodnutie konštatujúce porušenie článku 102 ZFEÚ a článku 54 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP) – Zneužívanie prostredníctvom pákového efektu – Hospodárska súťaž na základe kvality alebo protisúťažný postup – Priaznivejšie zobrazovanie výsledkov vlastnej služby špecializovaného vyhľadávania zo strany dominantného podniku – Potenciálne protisúťažné účinky – Príčinná súvislosť medzi zneužitím a účinkami – Dôkazné bremeno – Kontrafaktuálny scenár – Schopnosť vylúčenia – Test rovnako efektívneho konkurenta“

Vo veci C-48/22 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 20. januára 2022,

Google LLC, so sídlom v Mountain View (Spojené štáty),

Alphabet Inc., so sídlom v Mountain View,

v zastúpení: A. Bray, avocate, T. Graf, Rechtsanwalt, D. Gregory, H. Mostyn, barristers, M. Pickford, KC, R. Snelders, advocaat, a C. Thomas, avocat,

odvolateľky,

ktoré v konaní podporuje:

Computer & Communications Industry Association, so sídlom vo Washingtone (Spojené štáty), v zastúpení: J. Killick, advocaat, A. Komninos, dikigoros, a A. Lamadrid de Pablo, abogado,

vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní,

ďalší účastníci konania:

Európska komisia, v zastúpení: F. Castillo de la Torre, A. Dawes, N. Khan, H. Leupold a C. Urraca Caviedes, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: angličtina.

ktorú v konaní podporuje:

PriceRunner International AB, so sídlom v Štokholme (Švédsko), v zastúpení: pôvodne M. Jonson, K. Ljungström, F. Norburg, P. Scherp a H. Selander, advokater, neskôr K. Ljungström, F. Norburg, P. Scherp a H. Selander, advokater,

vedľajší účastník konania v odvolacom konaní,

Spolková republika Nemecko,

Dozorný úrad EZVO, v zastúpení: pôvodne C. Simpson, M. Sánchez Rydelski a M.-M. Joséphidès, neskôr C. Simpson, M. Sánchez Rydelski, I. O. Vilhjálmsdóttir a M.-M. Joséphidès, splnomocnení zástupcovia,

Európska organizácia spotrebiteľov (BEUC), so sídlom v Bruseli (Belgicko), v zastúpení: A. Fratini, avvocata,

Infederation Ltd, so sídlom v Crowthorne (Spojené kráľovstvo), v zastúpení: pôvodne S. Gartagani, K. Gwilliam, L. Hannah, solicitors, a A. Howard, KC, neskôr S. Gartagani, K. Gwilliam, L. Hannah, solicitors, A. Howard, KC, a T. Vinje, advocaat,

Kelkoo SAS, so sídlom v Paríži (Francúzsko), v zastúpení: W. Leslie, solicitor, a B. Meyring, Rechtsanwalt,

Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV, so sídlom v Berlíne (Nemecko),

Ladenzeile GmbH, predtým Visual Meta GmbH, so sídlom v Berlíne,

BDZV – Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV, predtým Bundesverband Deutscher Zeitungsverleger eV, so sídlom v Berlíne,

v zastúpení: T. Höppner a P. Westerhoff, Rechtsanwälte,

Twenga SA, so sídlom v Paríži, v zastúpení: L. Godfroid, M. Gouraud a S. Hautbourg, avocats,

vedľajší účastníci konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda L. Bay Larsen, predsedovia komôr A. Arabadžiev, E. Regan, F. Biltgen a O. Spineanu-Matei (spravodajkyňa), sudcovia P. G. Xuereb, L. S. Rossi, I. Jarukaitis, N. Jääskinen, N. Wahl, I. Ziemele a J. Passer,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: M. Longar, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 19. septembra 2023,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní z 11. januára 2024,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Google LLC a Alphabet Inc. sa svojím odvolaním domáhajú zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 10. novembra 2021, Google a Alphabet/Komisia (Google Shopping) (T-612/17, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2021:763), ktorým tento súd zrušil článok 1 rozhodnutia Komisie C(2017) 4444 final z 27. júna 2017 týkajúceho sa konania podľa článku 102 ZFEÚ a článku 54 Dohody o EHP [vec AT.39740 – Google Search (Shopping)] (ďalej len „sporné rozhodnutie“) len v rozsahu, v akom v ňom Európska komisia konštatovala porušenie týchto ustanovení spoločnosťami Google a Alphabet na trinástich vnútroštátnych trhoch so všeobecným vyhľadávaním v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) na základe existencie protisúťažných účinkov na týchto trhoch a v zostávajúcej časti ich žalobu zamietol.

I. Okolnosti predchádzajúce sporu

2 Okolnosti predchádzajúce sporu, ako boli uvedené v bodoch 1 až 78 napadnutého rozsudku, možno zhrnúť takto:

A. Kontext

3 Google je americká spoločnosť špecializujúca sa na produkty a služby súvisiace s používaním internetu. Je známa hlavne svojím vyhľadávačom, ktorý umožňuje používateľom internetu (ďalej tiež označeným v závislosti od kontextu ako „používatelia“ alebo „spotrebitelia“) nájsť a otvoriť pomocou prehliadača, ktorý používajú, a prostredníctvom hypertextových odkazov internetové stránky zodpovedajúce ich potrebám. Od 2. októbra 2015 je Google dcérskou spoločnosťou v 100 % vlastníctve spoločnosti Alphabet.

4 Vyhľadávač spoločnosti Google umožňuje získať výsledky vyhľadávania prezentované na stránkach, ktoré sa zobrazujú na obrazovkách používateľov internetu. Tieto výsledky uvedený vyhľadávač vyberá buď podľa všeobecných kritérií a bez toho, aby stránky, na ktoré tieto výsledky odkazujú, platili spoločnosti Google za zobrazenie (ďalej len „výsledky všeobecného vyhľadávania“), alebo podľa špecializovanej logiky pre konkrétny typ vykonaného vyhľadávania (ďalej len „výsledky špecializovaného vyhľadávania“). Výsledky špecializovaného vyhľadávania sa môžu prípadne zobrazovať bez konkrétneho zásahu zo strany používateľa internetu spolu s výsledkami všeobecného vyhľadávania na tej istej stránke (ďalej len „stránka alebo stránky s výsledkami všeobecného vyhľadávania“) alebo tiež samostatne ako odpoveď na požiadavku používateľa internetu zadanú na špecializovanej stránke vyhľadávača spoločnosti Google alebo po aktivácii zobrazovania odkazov v niektorých častiach jeho stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania. Google vyvinula viacero služieb špecializovaného vyhľadávania, napríklad pre aktuality, lokálne obchodné informácie a ponuky, leteckú dopravu alebo nákup produktov. V prejednávanej veci ide práve o túto poslednú kategóriu.

5 Služby špecializovaného vyhľadávania zamerané na nákup produktov (ďalej len „služby porovnávania produktov“) samy osebe nepredávajú produkty, ale porovnávajú a vyberajú ponuky internetových predajcov, ktorí ponúkajú hľadaný produkt. Podobne ako výsledky všeobecného vyhľadávania, aj výsledky špecializovaného vyhľadávania môžu byť výsledkami, niekedy

označovanými ako „prirodzené“, ktoré nezávisia od platieb internetových stránok, na ktoré odkazujú, aj keď ide o stránky obchodníkov. Poradie uvádzania týchto prirodzených výsledkov na stránkach s výsledkami je tiež nezávislé od platieb.

6 Na stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google, ako aj na stránkach iných vyhľadávačov sa zobrazujú aj výsledky, bežne nazývané „reklamy“, ktoré sú naopak platené internetovými stránkami, na ktoré odkazujú. Tieto výsledky takisto súvisia s vyhľadávaním uskutočneným používateľom internetu a sú odlíšené od prirodzených výsledkov všeobecného vyhľadávania alebo špecializovaného vyhľadávania, napríklad slovami „reklama“ alebo „sponzorované“.

7 Stránky so všeobecnými výsledkami spoločnosti Google môžu obsahovať alebo obsahovali všetky typy výsledkov uvedené v bodoch 4 až 6 tohto rozsudku.

8 Aj iné vyhľadávače, než je vyhľadávač spoločnosti Google, ponúkajú alebo ponúkali služby všeobecného a špecializovaného vyhľadávania. Okrem toho existujú špecifické vyhľadávače na porovnanie produktov.

9 Google začala poskytovať používateľom internetu službu porovnávania produktov od konca roka 2002 v Spojených štátoch a potom, približne o dva roky neskôr, postupne v niektorých krajinách v Európe. Tieto výsledky porovnávania produktov (ďalej len „výsledky pre produkty“) boli najprv poskytované prostredníctvom stránky špecializovaného vyhľadávania s názvom Froogle, odlišnej od stránky všeobecného vyhľadávania vyhľadávača, potom od roku 2003 v Spojených štátoch a od roku 2005 v niektorých krajinách Európy tiež zo stránky všeobecného vyhľadávania vyhľadávača. V tomto poslednom uvedenom prípade sa výsledky pre produkty zobrazovali zoskupené na stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania v tzv. Product OneBox (ďalej len „Product OneBox“), a to pod alebo súbežne s reklamami nachádzajúcimi sa v hornej alebo bočnej časti stránky a nad výsledkami všeobecného vyhľadávania.

10 Google uvádza, že od roku 2007 zmenila spôsob zostavovania výsledkov pre produkty. Konkrétne pre svoje stránky špecializovaného vyhľadávania a špecializovaných výsledkov porovnávania produktov zmenila názov Froogle na Product Search.

11 Pokiaľ ide o výsledky pre produkty zobrazované na stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania, Google na jednej strane obohatila obsah Product OneBox, ktorý bol neskôr premenovaný na Product Universal (ďalej len „Product Universal“), pridaním fotografií. Google tiež rozčlenila možné výsledky kliknutím na zobrazený odkaz s výsledkom: v závislosti od prípadu bol používateľ internetu ako predtým presmerovaný priamo na príslušnú stránku webovej lokality predajcu hľadaného produktu alebo bol presmerovaný na stránku s výsledkami špecializovaného vyhľadávania Product Search, kde našiel ďalšie ponuky toho istého produktu. Na druhej strane Google zaviedla mechanizmus nazývaný Universal Search, ktorý v prípade identifikácie vyhľadávania zameraného na nákup produktov umožňoval na stránke s výsledkami všeobecného vyhľadávania hierarchicky usporiadať produkty patriace pod Product Onebox, neskôr Product Universal, vo vzťahu k výsledkom všeobecného vyhľadávania.

12 Pokiaľ ide o výsledky pre platené produkty zobrazujúce sa na jej stránkach s výsledkami, Google od septembra 2010 zaviedla v Európe obohatený formát v porovnaní s reklamami pozostávajúcimi iba z textu (ďalej len „textové reklamy“), ktoré sa dovtedy takto zobrazovali. Od novembra 2011 Google doplnila v Európe tento mechanizmus o priame zobrazovanie reklamných skupín

viacerých inzerentov na svojich stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania, spolu s fotografiami a cenami (ďalej len „reklamy na produkty“), pričom tieto reklamné skupiny sa nachádzali buď na pravej strane, alebo v hornej časti stránky s výsledkami.

13 V priebehu roku 2013 Google v Európe ukončila Product Universal a rozšírené textové reklamy na svojich stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania. Na týchto stránkach sa preto objavili už len reklamy na zoskupené produkty premenované na „Shopping Commercial Units“ alebo „Shopping Units“ (ďalej len „Shopping Units“), textové reklamy a výsledky všeobecného vyhľadávania. Používateľ internetu, ktorý klikol na reklamu nachádzajúcu sa v Shopping Unit, bol teda vždy presmerovaný na predajnú internetovú stránku inzerenta. Na stránku špecializovaného vyhľadávania a špecializovaných výsledkov porovnávania produktov spoločnosti Google, ktorá obsahuje ďalšie reklamy, sa zo stránky s výsledkami všeobecného vyhľadávania dostal iba vtedy, ak klikol na špecifický odkaz nachádzajúci sa na začiatku Shopping Unit alebo na odkaz prístupný z hlavného navigačného menu (záložka „Shopping“). Google súčasne s odstránením Product Universal zo svojej stránky s výsledkami všeobecného vyhľadávania tiež prestala zobrazovať prirodzené výsledky pre produkty na svojej stránke s výsledkami špecializovaného vyhľadávania Product Search, z ktorej sa stala stránka s názvom Google Shopping obsahujúca iba reklamy.

B. Správne konanie

14 Dňa 30. novembra 2010 Komisia začala konanie proti spoločnosti Google na základe článku 2 ods. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov [101] a [102] ZFEÚ (Ú. v. EÚ L 123, 2004, s. 18; Mim. vyd. 08/003, s. 81).

15 Dňa 13. marca 2013 Komisia prijala predbežné posúdenie na základe článku 9 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205), s cieľom prípadného prijatia záväzkov zo strany spoločnosti Google, ktoré by reagovali na obavy Komisie.

16 Komisia 4. septembra 2014 informovala Google, že nemôže prijať rozhodnutie o prijatí záväzkov podľa článku 9 nariadenia č. 1/2003.

17 Dňa 15. apríla 2015 sa Komisia vrátila k postupu zistenia porušenia podľa článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 a prijala oznámenie námietok adresované spoločnosti Google, v rámci ktorého dospela k predbežnému záveru, že predmetné postupy predstavovali zneužívanie dominantného postavenia, a preto porušili článok 102 ZFEÚ.

18 Dňa 14. júla 2016 Komisia začala konanie proti spoločnosti Alphabet na základe článku 2 ods. 1 nariadenia č. 773/2004 a prijala doplňujúce oznámenie námietok adresované spoločnostiam Google a Alphabet.

C. Sporné rozhodnutie

19 Komisia prijala 27. júna 2017 sporné rozhodnutie.

20 V prvom rade Komisia konštatovala, že v kontexte identifikácie možného dominantného postavenia spoločnosti Google boli dotknutými trhmi vnútroštátneho charakteru jednak trh so službami všeobecného vyhľadávania na internete a jednak trh so službami porovnávania produktov na internete.

21 Komisia v druhom rade uviedla, že Google má od roku 2008 dominantné postavenie na trhu so všeobecným vyhľadávaním v každej krajine EHP s výnimkou Českej republiky, kde má toto postavenie len od roku 2011. Pri tomto konštatovaní vychádzala najmä z veľmi vysokých a stabilných podielov spoločnosti Google na trhu vyplývajúcich z rôznych štúdií. Okrem toho zdôraznila nízke trhové podiely konkurentov spoločnosti Google, existenciu prekážok vstupu na tento trh, ako aj skutočnosť, že len málo používateľov internetu používalo viacero všeobecných vyhľadávačov. Poukázala na to, že Google má dobrú povesť a že používatelia internetu, ktorí sú od seba nezávislí, nepredstavujú vyrovnávaciu kúpnu silu.

22 V treťom rade Komisia usúdila, že Google v rôznych časoch od januára 2008 zneužívala svoje dominantné postavenie existujúce na trinástich vnútroštátnych trhoch so službami všeobecného vyhľadávania v rámci EHP tým, že znižovala návštevnosť konkurenčných služieb porovnávania produktov zo svojich stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania a zvyšovala návštevnosť svojej služby porovnávania produktov, čo mohlo mať alebo pravdepodobne malo protisúťažné účinky na príslušných trinásť vnútroštátnych trhov so službami špecializovaného vyhľadávania, ale aj na trinásť trhov so službami všeobecného vyhľadávania. Dotknutými krajinami boli Belgicko, Česká republika, Dánsko, Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Holandsko, Rakúsko, Poľsko, Švédsko, Spojené kráľovstvo a Nórsko.

23 V tejto súvislosti po prvé v časti 7.2 sporného rozhodnutia Komisia uviedla, že zneužitie zistené v prejednávanej veci spočívalo v tom, že na stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google bola jej vlastná služba porovnávania produktov výhodnejšie umiestnená a zobrazená v porovnaní s konkurenčnými službami porovnávania produktov.

24 Presnejšie povedané správanie, ktoré Komisia označila za zdroj zneužívania, v podstate spočívalo v tom, že spoločnosť Google zobrazovala svoju službu porovnávania produktov na svojich stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania na predných pozíciách a pútavým spôsobom vo vyhradených „boxoch“ bez toho, aby táto služba podliehala jej algoritmom úprav používaným na všeobecné vyhľadávanie, ako je algoritmus zvaný „Panda“, zatiaľ čo v rovnakom čase sa konkurenčné služby porovnávania produktov mohli na týchto stránkach zobrazovať iba ako výsledky všeobecného vyhľadávania ej(odkazy modrej farby), a nikdy nie v obohatenom formáte, pričom ich pozícia bola v rámci poradia všeobecných výsledkov znížená pomocou tzv. algoritmov „úprav“. Komisia zdôraznila, že nespochybňuje ako také jednotlivé výberové kritériá zvolené spoločnosťou Google a kvalifikované ako kritériá relevantnosti, ale skutočnosť, že rovnaké kritériá umiestňovania a zobrazovania sa okrem jej služby porovnávania produktov neuplatňovali aj na konkurenčné služby porovnávania. Rovnako spresnila, že nespochybňuje samotnú propagáciu špecializovaných výsledkov porovnávania produktov, ktoré Google považovala za relevantné, ale skutočnosť, že rovnaká propagácia sa okrem jej služby porovnávania produktov neuplatňovala aj na konkurenčné služby porovnávania.

25 Po druhé v časti 7.2.2 sporného rozhodnutia Komisia preskúmala hodnotu objemu návštevnosti služieb porovnávania produktov. V tejto súvislosti poznamenala, že objem návštevnosti bol v mnohých ohľadoch dôležitý pre konkurencieschopnosť služby porovnávania produktov.

26 Po tretie v časti 7.2.3 sporného rozhodnutia Komisia uviedla, že tieto praktiky znižovali návštevnosť konkurenčných služieb porovnávania produktov zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google a zvyšovali návštevnosť služieb porovnávania produktov spoločnosti Google z týchto stránok. Tento záver podložila troma skutočnosťami. Najskôr Komisia na základe analýzy správania používateľov internetu dospela k záveru, že všeobecné výsledky generujú značnú návštevnosť internetovej stránky, pokiaľ sa umiestnia

v prvých troch až piatich výsledkoch na prvej stránke všeobecného vyhľadávania, pričom používatelia internetu venujú len malú alebo žiadnu pozornosť ďalším výsledkom, ktoré sa často neobjavujú priamo na obrazovke. Komisia ďalej uviedla, že predmetné postupy viedli k poklesu návštevnosti takmer všetkých konkurenčných služieb porovnávania produktov zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google počas signifikantného obdobia v každej z trinástich krajín EHP, kde boli tieto postupy zavedené. Nakoniec Komisia konštatovala, že uvedené postupy viedli k zvýšeniu návštevnosti Google smerom k jej vlastnej službe porovnávania produktov.

27 Po štvrté v časti 7.2.4 sporného rozhodnutia Komisia tvrdila, že návštevnosť odklonená predmetnými postupmi predstavovala veľkú časť návštevnosti konkurenčných služieb porovnávania produktov a že ju nebolo možné efektívne nahradiť inými zdrojmi návštevnosti, ktoré sú v súčasnosti dostupné pre konkurenčné služby porovnávania produktov, akými sú aplikácie pre mobilné telefóny, priama návštevnosť, presmerovania z iných partnerských internetových stránok, sociálne siete a iné všeobecné vyhľadávače.

28 Po piate v časti 7.3 sporného rozhodnutia Komisia vysvetlila, že predmetné postupy mali potenciálne protisúťažné účinky na trinástich vnútroštátnych trhoch so službami špecializovaného vyhľadávania zameraného na porovnávanie produktov a na trinástich vnútroštátnych trhoch so službami všeobecného vyhľadávania uvedených v bode 22 tohto rozsudku. Pokiaľ ide o trhy so službami špecializovaného vyhľadávania zameraného na porovnávania produktov, Komisia sa snažila preukázať, že predmetné postupy mohli viesť k tomu, že konkurenčné služby porovnávania produktov prestanú vykonávať svoju činnosť, že mohli mať negatívny vplyv na inovácie, a že preto mohli obmedziť možnosti spotrebiteľov získať prístup k najvýkonnejším službám. Štruktúra hospodárskej súťaže na týchto trhoch by tak bola narušená. Pokiaľ ide o trhy so službami všeobecného vyhľadávania, protisúťažné účinky predmetných postupov vyplývajú zo skutočnosti, že dodatočné zdroje generované službou porovnávania produktov spoločnosti Google z jej stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania jej umožnili posilniť svoju službu všeobecného vyhľadávania.

29 V časti 7.4 sporného rozhodnutia Komisia odmietla tvrdenia odvolateliek smerujúce proti tejto analýze, podľa ktorých použité právne kritériá neboli správne. V časti 7.5 tohto rozhodnutia tiež odmietla odôvodnenia uvedené odvolateľkami, ktorými chceli preukázať, že predmetné postupy neboli zneužívajúce, pričom tieto odôvodnenia boli založené na tom, že uvedené postupy boli objektívne nevyhnutné, alebo na tom, že prípadné obmedzenia hospodárskej súťaže, ktoré so sebou prinášali, kompenzoval nárast efektívnosti v prospech spotrebiteľa.

30 Komisia preto v článku 1 sporného rozhodnutia vyhlásila, že Google a Alphabet od prevzatia kontroly nad spoločnosťou Google porušili článok 102 ZFEÚ a článok 54 Dohody o EHP v trinástich krajinách uvedených v bode 22 tohto rozsudku od rôznych dátumov zodpovedajúcich uvádzaniu špecializovaných výsledkov pre produkty alebo reklám na produkty na stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google.

31 Komisia nariadila spoločnosti Google najmä ukončiť predmetné postupy. Zdôraznila, že hoci Google môže vyhovieť tomuto príkazu rôznymi spôsobmi, určité zásady musia byť dodržané bez ohľadu na to, či sa Google rozhodne zachovať Shopping Units alebo iné skupiny výsledkov vyhľadávania porovnania produktov na svojich stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania. Tieto zásady zahŕňali najmä zásadu nediskriminačného zaobchádzania vo vzťahu

k službe porovnávania produktov spoločnosti Google a ku konkurenčným službám porovnávania. Komisia napokon v článku 2 sporného rozhodnutia uložila spoločnosti Google pokutu vo výške 2 424 495 000 eur, z čoho 523 518 000 eur spoločne a nerozdielne so spoločnosťou Alphabet.

II. Žaloba na Všeobecný súd a napadnutý rozsudok

32 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 11. septembra 2017 podala spoločnosť Google žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia sporného rozhodnutia a subsidiárne zrušenia alebo zníženia výšky uloženej pokuty.

33 Uznesením predsedu deviatej komory Všeobecného súdu zo 17. decembra 2018 bolo združeniu Computer & Communications Industry Association (ďalej len „CCIA“) povolené vstúpiť do konania ako vedľajšiemu účastníkovi na podporu návrhov odvolateliek. Uzneseniami z toho istého dňa bolo Spolkovej republike Nemecko, Dozornému úradu EZVO, Európskej organizácii spotrebiteľov (BEUC), Infederation Ltd (ďalej len „Foundem“), Kelkoo SAS, Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV (ďalej len „VDZ“), Ladenzeile GmbH, predtým Visual Meta GmbH, BDZV Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV, predtým Bundesverband Deutscher Zeitungsverleger eV (ďalej len „BDZV“) a Twenga SA povolené vstúpiť do konania ako vedľajším účastníkom na podporu návrhov Komisie.

34 Uznesením predsedu deviatej komory Všeobecného súdu z 11. apríla 2019 sa vyhovelo žiadosti o dôverné zaobchádzanie najmä vo vzťahu k prílohe A.1 k návrhu na začatie konania.

35 Dňa 10. júla 2019 Všeobecný súd postúpil vec rozšírenému rozhodovaciemu zloženiu.

36 Na podporu svojej žaloby Google uviedla šesť žalobných dôvodov, ktoré formulovala takto:

„Prvý a druhý žalobný dôvod preukazujú, že v [spornom] rozhodnutí sa nesprávne konštatuje, že Google prostredníctvom zobrazovania Product Universals a Shopping Units uprednostňuje svoju službu porovnávania produktov. Tretí žalobný dôvod vysvetľuje, že [sporné] rozhodnutie je nesprávne v rozsahu, v akom sa v ňom konštatuje, že umiestňovanie a zobrazovanie Product Universals a Shopping Units odklonilo návštevnosť z vyhľadávania spoločnosti Google. Štvrtým žalobným dôvodom sa preukáže, že špekulácie [sporného] rozhodnutia o protisúťažných účinkoch sú nedôvodné. Piaty žalobný dôvod preukazuje, že v [spornom] rozhodnutí sa nesprávne kvalifikujú kvalitatívne zlepšenia, ktoré predstavujú hospodársku súťaž na základe kvality, ako zneužívajúce postupy. Šiesty žalobný dôvod ukazuje, že dôvody, pre ktoré bola v [spornom] rozhodnutí uložená pokuta, sú nedôvodné.“

37 Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd žalobu v podstate zamietol, pričom potvrdil analýzu Komisie, pokiaľ ide o trh so službami špecializovaného vyhľadávania pre porovnávanie produktov.

38 Všeobecný súd na úvod zdôraznil, že Google nepopiera, že má dominantné postavenie na trinástich vnútroštátnych trhoch so službami všeobecného vyhľadávania zodpovedajúcich krajinám, v prípade ktorých Komisia dospela k záveru, že Google takéto postavenie zneužila. Spresnil, že tento údaj predstavuje predpoklad, na ktorom sú založené všetky nasledujúce analýzy.

39 Všeobecný súd v prvom rade preskúmal piaty žalobný dôvod a prvú časť prvého žalobného dôvodu založené na súlade predmetných postupov s hospodárskou súťažou na základe kvality. Po prvé odmietol argumentáciu odvolateliek, podľa ktorej tieto postupy predstavujú kvalitatívne

zlepšenia patriace do hospodárskej súťaže na základe kvality a nemožno ich kvalifikovať ako zneužívajúce. Po druhé odmietol argumentáciu odvolateliek, podľa ktorej Komisia vyžadovala od spoločnosti Google, aby konkurenčným službám porovnávania produktov poskytla prístup k svojim vylepšeným službám, bez splnenia podmienok určených v rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569). Po tretie zamietol argumentáciu odvolateliek, podľa ktorej Komisia nesprávne opísala skutkové okolnosti, pretože Google zaviedla skupiny výsledkov pre produkty s cieľom zlepšiť kvalitu svojej služby, a nie preto, aby nasmerovala návštevnosť na svoju vlastnú službu porovnávania produktov.

40 V druhom rade Všeobecný súd preskúmal druhú časť prvého žalobného dôvodu a prvú, druhú a čiastočne tretiu časť druhého žalobného dôvodu, ktoré boli založené na nediskriminačnej povahe predmetných postupov. V tejto súvislosti zamietol výhrady odvolateliek založené na tom, že Komisia nesprávne dospela k záveru, že Google zvýhodňovala svoju službu porovnávania produktov zobrazovaním Product Universals a Shopping Units, ako aj výhrady založené na tom, že konkurenčné služby porovnávania produktov už boli zahrnuté v Shopping Units, takže nemohlo dôjsť k zvýhodňovaniu.

41 V treťom rade Všeobecný súd preskúmal tretí a štvrtý žalobný dôvod, ktoré boli založené na tom, že predmetné postupy nemali protisúťažné účinky. Po prvé zamietol argumentáciu odvolateliek, podľa ktorej Komisia nepreukázala, že predmetné postupy viedli jednak k poklesu návštevnosti konkurenčných služieb porovnávania produktov zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google a jednak k nárastu návštevnosti jej vlastnej služby porovnávania produktov zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google. Po druhé tento súd uviedol, že argumentáciu odvolateliek, podľa ktorej Komisia špekulovala o protisúťažných účinkoch predmetných postupov, treba zamietnuť, pokiaľ ide o trhy so službami porovnávania produktov, a treba jej vyhovieť, pokiaľ ide o vnútroštátne trhy so službami všeobecného vyhľadávania. Po tretie zamietol argumentáciu odvolateliek, podľa ktorej pri analýze účinkov predmetných postupov zostala úloha obchodných platforiem nepovšimnutá. Po štvrté neprijal argumentáciu odvolateliek, podľa ktorej Komisia nepreukázala existenciu protisúťažných účinkov predmetných postupov na vnútroštátnych trhoch so službami porovnávania produktov.

42 V štvrtom rade Všeobecný súd zamietol tretiu časť prvého žalobného dôvodu a čiastočne tretiu časť druhého žalobného dôvodu založenú na existencii objektívnych odôvodnení týkajúcich sa zobrazovania Product Universals a Shopping Units.

43 Naopak, pokiaľ ide o vnútroštátne trhy so službami všeobecného vyhľadávania, Všeobecný súd konštatoval, že Komisia vychádzala z príliš nepresných úvah na odôvodnenie existencie protisúťažných účinkov, hoci potenciálnych, takže prvá časť štvrtého žalobného dôvodu odvolateliek založená na čisto špekulatívnej povahe analýzy protisúťažných účinkov predmetných postupov bola v súvislosti s týmito trhmi prijatá.

44 Všeobecný súd tak zrušil sporné rozhodnutie len v rozsahu, v akom v ňom Komisia konštatovala porušenie článku 102 ZFEÚ a článku 54 Dohody o EHP zo strany spoločností Google a Alphabet na trinástich vnútroštátnych trhoch so službami všeobecného vyhľadávania v rámci EHP na základe existencie protisúťažných účinkov na týchto trhoch, pričom v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Na základe svojej neobmedzenej súdnej právomoci v celom rozsahu potvrdil pokutu, ktorú Komisia odvolateľkám uložila.

III. Konanie na Súdnom dvore

45 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 22. marca 2022, Google a Alphabet/Komisia (C-48/22 P, EU:C:2022:207), bolo vo vzťahu k CCIA, Spolkovej republike Nemecko, Dozornému úradu EZVO, BEUC, spoločnostiam Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV a Twenga, vedľajším účastníkom konania v prvostupňovom konaní, vyhradené dôverné zaobchádzanie s prílohou 2 k odvolaniu, ktorú odvolateľky doručili do kancelárie Súdneho dvora 2. februára 2022, pričom týmto vedľajším účastníkom konania mala byť doručená len nedôverná verzia tejto prílohy.

46 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 1. septembra 2022, Google a Alphabet/Komisia (C-48/22 P, EU:C:2022:667), bol spoločnosti PriceRunner International AB (ďalej len „PriceRunner“) povolený vstup do konania ako vedľajšiemu účastníkovi na podporu návrhov Komisie. V tomto uznesení bolo aj vo vzťahu k PriceRunner vyhradené dôverné zaobchádzanie s prílohou 2 odvolania.

47 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 1. septembra 2022, Google a Alphabet/Komisia (C-48/22 P, EU:C:2022:668), bol návrh spoločnosti FairSearch AISBL na jej vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na podporu návrhov Komisie zamietnutý.

IV. Návrhy účastníkov odvolacieho konania

48 Odvolateľky vo svojom odvolaní navrhujú, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok,

– zrušil sporné rozhodnutie alebo subsidiárne vrátil vec Všeobecnému súdu na ďalšie konanie,

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy prvostupňového aj odvolacieho konania a

– uložil spoločnosti PriceRunner povinnosť nahradiť trovy konania spojené s jej vedľajším účastníctvom.

49 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie a

– uložil odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania.

50 PriceRunner navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie a

– uložil odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila.

51 CCIA navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom potvrdil sporné rozhodnutie,

– zrušil sporné rozhodnutie v celom rozsahu alebo subsidiárne vrátil vec Všeobecnému súdu na ďalšie konanie a

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré CCIA vynaložilo.

52 Dozorný orgán EZVO navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie a

– uložil odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania.

53 BEUC navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie a

– uložil odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vynaložil v rámci odvolania.

54 Foundem navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie ako zjavne neprípustné alebo ako nedôvodné v celom rozsahu a

– uložil odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila.

55 Kelkoo navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie ako neprípustné v rozsahu, v akom smeruje proti skutkovým zisteniam Všeobecného súdu, a v zostávajúcej časti ako nedôvodné, a

– uložil odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila.

56 VDZ, Ladenzeile a BDZV navrhujú, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie v celom rozsahu a

– uložil odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania, vrátane trov konania, ktoré vznikli týmto subjektom.

57 Twenga navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol dôvody uvedené odvolateľkami,

– potvrdil napadnutý rozsudok,

– potvrdil sporné rozhodnutie a

– uložil odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania.

58 Na pojednávaní 19. septembra 2023 odvolateľky v odpovedi na otázku položenú Súdnym dvorom spresnili, že navrhujú zrušenie napadnutého rozsudku len v rozsahu, v akom Všeobecný súd zamietol ich žalobu v prvostupňovom konaní, čo bolo zaznamenané v zápisnici z pojednávania. Odvolateľky tak vzali späť odvolanie v rozsahu, v akom smerovalo proti časti napadnutého rozsudku, ktorou Všeobecný súd vyhovel ich žalobným návrhom.

V. O odvolaní

59 Odvolateľky na podporu svojho odvolania uvádzajú štyri odvolacie dôvody. Prvý odvolací dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení spočívajúcom v tom, že Všeobecný súd potvrdil sporné rozhodnutie, hoci nespĺňalo právne kritérium potrebné na konštatovanie existencie povinnosti poskytnúť prístup k službám porovnávania produktov. Druhý odvolací dôvod vyplýva z nesprávneho právneho posúdenia, ktorého sa dopustil Všeobecný súd, keď potvrdil sporné rozhodnutie napriek tomu, že v tomto rozhodnutí nebolo identifikované správanie, ktoré sa odchyľuje od hospodárskej súťaže na základe kvality. Tretí odvolací dôvod sa zakladá na nesprávnom posúdení, ktorého sa Všeobecný súd dopustil pri preskúmaní príčinnej súvislosti medzi údajným zneužitím a pravdepodobnými účinkami. Štvrtý odvolací dôvod je založený na nesprávnom posúdení Všeobecného súdu, keď konštatoval, že Komisia nemusela skúmať, či dotknuté správanie mohlo vylúčiť rovnako efektívnych konkurentov.

A. O prípustnosti

60 Foundem tvrdí, že odvolanie musí byť zamietnuté ako zjavne neprípustné. V podstate uvádza, že odvolateľky sa bez toho, aby otvorene spochybnili skutkový stav zistený v napadnutom rozsudku, snažia nahradiť tento skutkový stav svojou vlastnou verziou, ktorá je v rozpore so zisteniami Všeobecného súdu. Táto zavádzajúca a skreslená prezentácia skutkových okolností sa týka každého zo štyroch odvolacích dôvodov, keďže právne argumenty uvedené na ich podporu sú založené na skutkových nepresnostiach.

61 V tejto súvislosti stačí pripomenúť, že v súlade s článkom 256 ods. 1 ZFEÚ a článkom 58 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie sa odvolanie obmedzuje na právne otázky. Posúdenie rozhodujúcich skutkových okolností, ako aj hodnotenie dôkazov je vo výlučnej právomoci Všeobecného súdu. Posúdenie týchto skutočností a dôkazov teda nepredstavuje, s výnimkou prípadu ich skreslenia, právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom v rámci odvolacieho konania (rozsudok z 12. januára 2023, Lietuvos geležinkeliai/Komisia, C-42/21 P, EU:C:2023:12, bod 60 a citovaná judikatúra).

62 Preto je v rámci preskúmania dôvodnosti odvolania potrebné na jednej strane posúdiť okolnosť, že odvolateľky založili svoju právnu argumentáciu v odvolaní na skreslenej prezentácii skutkového stavu zisteného v napadnutom rozsudku. Na druhej strane kritika zavádzajúcej prezentácie skutkového stavu zisteného v napadnutom rozsudku, bez toho, aby bola spochybnená reálnosť tohto skutkového stavu, nemôže, aj keby bola opodstatnená, spôsobiť neprípustnosť odvolania.

63 V prejednávanej veci odvolanie v každom svojom dôvode dostatočne presne identifikuje spochybnené body napadnutého rozsudku a odôvodňuje, prečo sú tieto body podľa odvolateliek nesprávne právne posúdené, čo Súdnemu dvoru umožňuje pristúpiť k preskúmaniu zákonnosti.

64 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že toto odvolanie je prípustné.

B. O veci samej

1. O prvom odvolacom dôvode

a) Argumentácia účastníkov konania

65 Prvým odvolacím dôvodom, ktorý sa skladá z dvoch častí, odvolateľky podporované CCIA vytýkajú Všeobecnému súdu, že potvrdil sporné rozhodnutie, hoci Komisia nepreukázala, že podmienky vyžadované na preukázanie povinnosti poskytnutia, stanovené judikatúrou a pripomenuté v bodoch 213, 215 a 216 napadnutého rozsudku, boli splnené.

66 V tejto súvislosti odvolateľky tvrdia, že spoločnosti Google sa v podstate vytýkalo, že konkurenčným službám porovnávania produktov neposkytla prístup k príslušným „boxom“, ktoré boli umiestňované na popredných miestach na jej stránkach s výsledkami vyhľadávania, mali obohatené funkcie zobrazovania a ich pozíciu nebolo možné znížiť algoritmami, ako je Panda.

67 V prvej časti prvého odvolacieho dôvodu odvolateľky Všeobecnému súdu vytýkajú, že v bodoch 224 až 228 napadnutého rozsudku neoprávnene nahradil posúdenie Komisie uvedené v spornom rozhodnutí svojím vlastným posúdením, podľa ktorého boli podmienky vyžadované na preukázanie povinnosti poskytnutia splnené. Všeobecný súd totiž konštatoval, že stránka s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google má vlastnosti, ktoré ju približujú k základnému zariadeniu (bod 224), že podľa Komisie návštevnosť Google bola pre konkurenčné služby porovnávania produktov nevyhnutná (bod 227) a že táto inštitúcia konštatovala riziko eliminácie akejkoľvek hospodárskej súťaže (bod 228). Sporné rozhodnutie však takéto skutočnosti neuvádza, ako to napokon sám Všeobecný súd potvrdil v bode 223 napadnutého rozsudku, keď uviedol, že Komisia neodkázala na kritériá povinnosti poskytnutia.

68 V druhej časti prvého odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa v bodoch 229 až 249 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdil, že Komisia nebola povinná na účely zistenia existencie údajného zneužitia uplatniť test stanovený v bode 41 rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569).

69 V tejto súvislosti odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd v bodoch 220, 229 a 287 napadnutého rozsudku v podstate identifikoval údajné zneužitie ako porušenie povinnosti spoločnosti Google poskytnúť prístup. V bode 229 tohto rozsudku však Všeobecný súd konštatoval, že sporné postupy sa vo svojich základných prvkoch odlišovali od odmietnutia poskytnutia, o ktoré išlo vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569).

70 Svojou prvou výhradou odvolateľky Všeobecnému súdu vytýkajú, že v bodoch 237 až 240 napadnutého rozsudku konštatoval, že prejednávanú vec treba odlíšiť od veci týkajúcej sa odmietnutia poskytnutia, pretože sa týka „rozdielneho zaobchádzania“. Vec týkajúca sa odmietnutia poskytnutia je však len konkrétnym typom vecí týkajúcich sa rozdielneho zaobchádzania, pretože v nej ide o to, že dotknutý podnik si ponechá isté aktívum pre svoj vlastný prospech, pričom ho odmietne poskytnúť svojim konkurentom.

71 Podľa odvolateliek problém zistený v prejednávanej veci spočíval v existencii zariadenia pozostávajúceho z „boxov“, ku ktorému konkurenčné služby porovnávania produktov nemali prístup, a v skutočnosti, že toto zariadenie bolo z hľadiska umiestnenia, vlastností a neexistencie

zníženia pozície atraktívnejšie ako zariadenie, ku ktorému tieto služby porovnávania reálne mali „prístup“, ako uviedol Všeobecný súd v bodoch 219 a 243 napadnutého rozsudku, a bolo ním konkrétne zobrazenie všeobecných výsledkov. Opísať údajné zneužitie ako kombináciu viacerých postupov, a to zobrazenia výsledkov služby porovnávania produktov spoločnosti Google vo výrazných „boxoch“ a zobrazenia výsledkov konkurenčných služieb porovnávania produktov vo všeobecných výsledkoch, ktorých pozícia môže byť znížená, je len iným spôsobom vyjadrenia, že Google zaobchádzala inak s výsledkami svojej služby porovnávania produktov a s výsledkami konkurenčných služieb porovnávania produktov, a to z dôvodu, že konkurenčným službám neposkytla prístup k „boxom“. Preto na rozdiel od toho, čo Všeobecný súd uviedol v bode 232 napadnutého rozsudku, predmetné rozdielne zaobchádzanie nie je „vonkajším postupom“, ktorý sa líši od prístupu.

72 V druhej výhrade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd v bodoch 177, 219 a 243 napadnutého rozsudku neoprávnene a nesprávne opísal sporné rozhodnutie tak, že sa týka podmienok poskytovania služby všeobecného vyhľadávania spoločnosťou Google prostredníctvom prístupu na stránky s výsledkami všeobecného vyhľadávania, a nie povinnosti poskytnúť prístup k samostatnému zariadeniu.

73 Po prvé Všeobecný súd „preformuloval“ sporné rozhodnutie, keď v bode 219 napadnutého rozsudku konštatoval, že „na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, v prejednávanej veci ide o podmienky poskytovania všeobecnej vyhľadávacej služby spoločnosťou Google prostredníctvom prístupu na stránky s výsledkami všeobecného vyhľadávania“, pričom takéto konštatovanie sa v tomto rozhodnutí nenachádza.

74 Po druhé Všeobecný súd predmetnú vec nesprávne právne kvalifikoval, keď ju označil za vec týkajúcu sa podmienok poskytnutia. Táto vec sa totiž netýka podmienok poskytnutia, teda obchodných podmienok, za ktorých podnik, ktorý sa rozhodol dodávať inému podniku, sprístupňuje svoje výrobky alebo služby. Okrem toho predmetná infraštruktúra nie je celou stránkou s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google. Naopak, zo sporného rozhodnutia vyplýva, že „boxy“ predstavujú samostatné zariadenie s vlastnou technickou infraštruktúrou a že spoločnosti Google sa vytýka, že konkurenčným službám porovnávania produktov neposkytla k týmto „boxom“ prístup. Skutočnosť, že Google poskytla konkurenčným službám porovnávania produktov prístup k svojim všeobecným výsledkom, na tom nič nemení. Otázka v prejednávanej veci sa teda rovnako ako vo všetkých veciach súvisiacich s povinnosti poskytnutia týka práva podniku vybrať si, kto má k danému zariadeniu prístup. Za týchto podmienok je odkaz v bodoch 234 až 236 a 239 napadnutého rozsudku na judikatúru týkajúcu sa postupov stláčania cien irelevantný.

75 V tretej výhrade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd v bodoch 232 a 233 napadnutého rozsudku nesprávne zamietol kritérium povinnosti poskytnutia z dôvodu neexistencie výslovnej žiadosti o prístup zo strany konkurenta a výslovného odmietnutia dominantného podniku. Po prvé sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, pretože judikatúra nevyžaduje existenciu výslovnej žiadosti a výslovného odmietnutia prístupu. Po druhé formalistický prístup Všeobecného súdu je v rozpore s právnou a ekonomickou logikou povinnosti poskytnutia. Je potrebné určiť, či prejednávaná vec spĺňa právne podmienky potrebné na uloženie takejto povinnosti, ktorá predstavuje zásah do základných slobôd a výnimku z hospodárskej súťaže v trhovom hospodárstve. Naopak, existencia alebo neexistencia výslovnej žiadosti je irelevantná. Po tretie odôvodnenie Všeobecného súdu sa odchyľuje od sporného rozhodnutia, v ktorom sa konštatovala existencia žiadosti a odmietnutia prístupu k Shopping Units.

76 Svojou štvrtou výhradou odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu, že v bode 240 napadnutého rozsudku zamietol kritérium povinnosti poskytnutia z dôvodu, že sporné správanie, teda rozdielne zaobchádzanie zo strany spoločnosti Google s výsledkami jej služby porovnávania produktov a s výsledkami konkurenčných služieb porovnávania, kvalifikoval ako „aktívne“. Sporné rozhodnutie pritom kritizuje „pasívne“ neposkytnutie rovnakého prístupu iným službám porovnávania produktov, aký bol poskytnutý službe porovnávania produktov spoločnosti Google. Podľa odvolateliek je irelevantné, či je správanie označené ako „aktívne“ alebo „pasívne“, aby sa predmetná vec odlíšila od prípadov odmietnutia poskytnutia vo všeobecnosti.

77 Piatou výhradou odvolateľky spochybňujú úvahy Všeobecného súdu uvedené v bode 246 napadnutého rozsudku, v ktorých konštatoval irelevantnosť nápravných opatrení uvedených v spornom rozhodnutí na účely posúdenia povahy údajného zneužitia. Komisia identifikovala len dve opatrenia zamerané na ukončenie zneužívania: Google mohla buď uzavrieť dohody s poskytovateľmi konkurenčných služieb porovnávania produktov s cieľom poskytnúť im rovnaký prístup k svojim „boxom“, aký má jej vlastná služba porovnávania produktov, alebo odstrániť zobrazenie „boxov“. Cieľom napadnutého rozhodnutia bolo teda zjavne napraviť obavy vyplývajúce z odmietnutia spoločnosti Google poskytnúť prístup k infraštruktúre, hoci v zmysle právnych predpisov bola povinná takýto prístup poskytnúť.

78 Komisia, PriceRunner, Dozorný úrad EZVO, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV a Twenga spochybňujú argumentáciu odvolateliek a tvrdia, že prvý odvolací dôvod treba zamietnuť ako neprípustný, neúčinný alebo nedôvodný. Konkrétne tento odvolací dôvod vychádza z nesprávneho predpokladu, že v spornom rozhodnutí, ako bolo potvrdené napadnutým rozsudkom, spočívalo vytýkané správanie len v tom, že Google viditeľným spôsobom zobrazovala výsledky svojej služby porovnávania produktov a odmietla poskytnúť konkurenčným službám porovnávania produktov prístup k samostatnému zariadeniu, ktoré údajne tvorili „boxy“, teda Products Universals a následne Shopping Units.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

1) O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu

79 V druhej časti prvého odvolacieho dôvodu, ktorú treba preskúmať ako prvú, odvolateľky kritizujú body 229 až 249 napadnutého rozsudku z dôvodu, že Všeobecný súd tým, že v prejednávanej veci odmietol uplatniť podmienky stanovené v bode 41 rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), použil nesprávne právne kritérium na účely posúdenia existencie zneužitia dominantného postavenia.

80 V tejto súvislosti Všeobecný súd v bode 229 napadnutého rozsudku konštatoval, že aj keby predmetné postupy súviseli s problematikou prístupu, svojimi základnými prvkami sa odlišujú od odmietnutia poskytnutia, o ktoré išlo vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), čo odôvodňuje rozhodnutie Komisie posudzovať ich z hľadiska iných podmienok, než sú podmienky uvedené v tomto rozsudku.

81 V bodoch 230 a 231 napadnutého rozsudku Všeobecný súd spresnil, že nie každá problematika úplného alebo čiastočného prístupu, ako je tá v prejednávanej veci, nevyhnutne znamená, že sa uplatnia podmienky stanovené v tomto rozsudku, najmä, ako uviedla Komisia v spornom

rozhodnutí, ak predmetný postup spočíva v autonómnom konaní, ktoré sa vo svojich podstatných prvkoch odlišuje od odmietnutia poskytnutia, hoci môže mať tie isté účinky vylúčenia.

82 V bodoch 232 a 233 napadnutého rozsudku Všeobecný súd v podstate vysvetlil, že odmietnutie poskytnutia, ktoré odôvodňuje uplatnenie podmienok uvedených v rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), na jednej strane predpokladá, že je výslovné, teda že existuje žiadosť alebo v každom prípade želanie získať prístup, a zodpovedajúce odmietnutie, a na druhej strane, že vytýkané konanie spočíva predovšetkým v odmietnutí ako takom, a nie vo vonkajšom postupe, akým je najmä iná forma zneužívania prostredníctvom pákového efektu. Podľa Všeobecného súdu neexistencia takéhoto výslovného odmietnutia vylučuje, aby sa ako odmietnutie poskytnutia kvalifikovali postupy, ktoré – hoci môžu v konečnom dôsledku viesť k implicitnému odmietnutiu prístupu – predstavujú vzhľadom na ich základné prvky, ktoré sa svojou povahou odkláňajú od hospodárskej súťaže na základe kvality, samostatné porušenie článku 102 ZFEÚ.

83 V bode 234 napadnutého rozsudku Všeobecný súd dodal, že hoci všetky alebo prinajmenšom väčšina „postupov vylúčenia“ môže predstavovať implicitné odmietnutie poskytnutia, pretože tieto postupy majú tendenciu sťažovať prístup na trh, rozsudok z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), nemožno uplatniť na všetky tieto postupy, lebo inak by sa nerešpektovalo znenie a zmysel článku 102 ZFEÚ, ktorého rozsah nemožno obmedziť na zneužívajúce postupy týkajúce sa „nevyhnutných“ tovarov a služieb v zmysle tohto rozsudku.

84 V bode 235 napadnutého rozsudku Všeobecný súd poznamenal, že vo viacerých veciach, ktoré sa týkali problematiky prístupu k službe, najmä v súvislosti s praxou stláčania cien, nebolo potrebné preukazovať splnenie podmienky nevyhnutnosti. V tejto súvislosti v bode 236 napadnutého rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že z rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), nemožno vyvodiť, že podmienky potrebné na preukázanie existencie zneužívajúceho odmietnutia poskytnutia sa musia nevyhnutne uplatniť v rámci posúdenia zneužívajúcej povahy správania, ktoré spočíva v tom, že poskytovanie služieb alebo predaj výrobkov bude podliehať nevýhodným podmienkam alebo podmienkam, za ktorých by kupujúci nemusel mať o ne záujem, keďže takéto správanie môže samo osebe predstavovať samostatnú formu zneužívania odlišného od odmietnutia poskytnutia.

85 V bodoch 237 až 241 napadnutého rozsudku Všeobecný súd v podstate konštatoval, že v prejednávanej veci nejde len o jednostranné odmietnutie zo strany spoločnosti Google poskytnúť konkurenčným podnikom službu nevyhnutnú na hospodársku súťaž na susednom trhu, ale o rozdielne zaobchádzanie, ktoré je v rozpore s článkom 102 ZFEÚ. Uviedol, že sporné postupy obsahovali „aktívny“ prvok, ktorý sa prejavoval pozitívnou diskrimináciou medzi službou porovnávania produktov spoločnosti Google a konkurenčnými službami porovnávania produktov, pričom tieto postupy predstavovali samostatnú formu zneužívania prostredníctvom pákového efektu na ovládanom trhu, ktorý sa vyznačuje vysokými prekážkami vstupu, konkrétne na trhu so službami všeobecného vyhľadávania. Podľa Všeobecného súdu preto Komisia nebola povinná preukázať, že podmienky uvedené v rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), boli splnené na účely konštatovania existencie zneužitia dominantného postavenia.

86 V bodoch 242 až 247 napadnutého rozsudku Všeobecný súd zamietol najmä tvrdenie spoločnosti Google, podľa ktorého sporné rozhodnutie od nej v podstate vyžadovalo prevod cenného aktíva, a to priestoru určeného pre výsledky vyhľadávania. Vysvetlil, že povinnosť podniku, ktorý zneužíva dominantné postavenie, previesť aktíva, uzavrieť zmluvy alebo poskytnúť prístup

k svojej službe za nediskriminačných podmienok nevyhnutne neznamená uplatnenie podmienok stanovených v rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569). Medzi kritériami právnej kvalifikácie zneužitia a nápravnými opatreniami, ktoré umožňujú jeho odstránenie, totiž nemôže existovať automatická súvislosť. Všeobecný súd dodal, že to, že jedným zo spôsobov ukončenia zneužívajúceho správania je umožniť konkurentom objaviť sa v „boxoch“ zobrazených v hornej časti stránky s výsledkami vyhľadávania spoločnosti Google, neznamená, že zneužívajúce postupy sú obmedzené na zobrazenie uvedených „boxov“ a že podmienky identifikácie zneužitia musia byť vymedzené len vzhľadom na tento aspekt.

87 Na účely posúdenia, či sú tieto úvahy, ako tvrdia odvolateľky, poznačené nesprávnym právnym posúdením, treba pripomenúť, že článok 102 ZFEÚ zakazuje zneužívanie dominantného postavenia na vnútornom trhu či jeho podstatnej časti jedným alebo viacerými podnikateľmi, ak sa tým môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Cieľom tohto článku je zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže na úkor všeobecného záujmu, jednotlivých podnikov a spotrebiteľov sankcionovaním správania podnikov s dominantným postavením, ktoré obmedzuje hospodársku súťaž na základe kvality, a teda môže spôsobiť priamu škodu podnikom a spotrebiteľom, alebo ktoré bráni takejto hospodárskej súťaži alebo ju narúša, a preto im môže spôsobiť nepriamu škodu (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 124 a citovaná judikatúra).

88 Takýmto správaním je správanie, ktoré na trhu, kde je miera hospodárskej súťaže už oslabená práve z dôvodu prítomnosti jedného alebo viacerých podnikov v dominantnom postavení, bráni udržaniu stupňa hospodárskej súťaže, ktorý na trhu existuje, alebo rozvoju tejto hospodárskej súťaže prostredníctvom použitia iných prostriedkov než tých, ktorými sa riadi hospodárska súťaž medzi podnikmi na základe kvality (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 125 a citovaná judikatúra).

89 Pokiaľ ide o praktiky spočívajúce v odmietnutí prístupu k infraštruktúre vyvinutej dominantným podnikom pre potreby svojej vlastnej činnosti, ktorú tento podnik vlastní, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že takéto odmietnutie môže predstavovať zneužitie dominantného postavenia nielen pod podmienkou, že toto odmietnutie by mohlo vylúčiť akúkoľvek hospodársku súťaž na relevantnom trhu zo strany žiadateľa o prístup, pričom by nemohlo byť objektívne odôvodnené, ale aj vtedy, ak by samotná infraštruktúra bola nevyhnutná pre výkon činnosti tohto žiadateľa o prístup v tom zmysle, že by za ňu neexistovala žiadna skutočná alebo potenciálna náhrada (pozri v tomto zmysle rozsudky z 26. novembra 1998, Bronner, C-7/97, EU:C:1998:569, bod 41, ako aj z 12. januára 2023, Lietuvos geležinkeliai/Komisia, C-42/21 P, EU:C:2023:12, bod 79 a citovanú judikatúru).

90 Uloženie týchto podmienok v bode 41 rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), bolo odôvodnené okolnosťami veci, v ktorej bol vyhlásený tento rozsudok, pričom tieto okolnosti spočívali v tom, že dominantný podnik odmietol poskytnúť konkurentovi prístup k infraštruktúre, ktorú vyvinul pre potreby svojej vlastnej činnosti, s vylúčením akéhokoľvek iného správania (rozsudky z 25. marca 2021, Deutsche Telekom/Komisia, C-152/19 P, EU:C:2021:238, bod 45, a z 12. januára 2023, Lietuvos geležinkeliai/Komisia, C-42/21 P, EU:C:2023:12, bod 80).

91 Konštatovanie, že dominantný podnik zneužil svoje postavenie z dôvodu, že odmietol uzavrieť zmluvu s konkurentom, má totiž za následok, že tento podnik je nútený zmluvu s týmto konkurentom uzavrieť. Takáto povinnosť pritom významne zasahuje do zmluvnej slobody a do práva podniku v dominantnom postavení vlastniť majetok, keďže podnik, hoci aj v dominantnom

postavení, môže v zásade slobodne odmietnuť uzavrieť zmluvu a využívať infraštruktúru, ktorú vyvinul pre svoje vlastné potreby (rozsudok z 25. marca 2021, Deutsche Telekom/Komisia, C-152/19 P, EU:C:2021:238, bod 46).

92 V prejednávanej veci odvolateľky tvrdia, že napriek tomu, že Všeobecný súd v bodoch 220, 229 a 287 napadnutého rozsudku identifikoval údajné zneužitie spôsobom, ktorý preukazuje, že v skutočnosti ide o to, či Google podlieha povinnosti poskytnúť konkurenčným službám porovnávania produktov prístup k takejto infraštruktúre, tento súd v bodoch 229 a 240 napadnutého rozsudku dospel k nesprávnemu záveru, že postupy spoločnosti Google sa vo svojich základných prvkoch odlišujú od odmietnutia prístupu, ako je to, o ktoré išlo vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), a preto sa na tieto postupy neuplatňujú podmienky stanovené týmto rozsudkom.

93 Svojou prvou a druhou výhradou odvolateľky Všeobecnému súdu vytýkajú najmä to, že dospel k záveru, že prejednávaná vec sa týka „rozdielneho zaobchádzania“, pokiaľ ide o podmienky poskytovania služby všeobecného vyhľadávania spoločnosťou Google prostredníctvom prístupu na stránky s výsledkami všeobecného vyhľadávania, a nie povinnosti poskytnúť prístup k samostatnému zariadeniu tvorenému „boxmi“, ktoré boli umiestňované na popredných miestach na jej stránkach s výsledkami vyhľadávania, mali obohatené funkcie zobrazovania a ich pozíciu nebolo možné znížiť algoritmami, ako je Panda.

94 V tejto súvislosti treba v prvom rade uviesť, že odvolateľky nesprávne vykladajú body 220, 229 a 287 napadnutého rozsudku.

95 Je pravda, že Všeobecný súd v bode 220 napadnutého rozsudku usúdil, že „spoločnosti Google sa vytýka, že neumožňuje konkurenčným službám porovnávania produktov mať podobné umiestnenie a zobrazenie, aké má jej vlastná služba porovnávania“. V bode 229 tohto rozsudku uviedol, že „predmetné postupy, ako tvrdí Google, súvisia s problematikou prístupu“. V bode 287 tohto rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že „s… výsledkami z konkurenčných služieb porovnávania, aj keby boli pre používateľa internetu obzvlášť relevantné, sa nikdy nebude zaobchádzať rovnako ako s výsledkami zo služby porovnávania spoločnosti Google, či už z hľadiska ich umiestnenia, keďže vzhľadom na ich charakteristické vlastnosti sú náchylné na zníženie pozície pomocou algoritmov úprav a keďže ‚boxy‘ sú vyhradené pre výsledky zo služby porovnávania spoločnosti Google, alebo z hľadiska ich zobrazenia, v rámci ktorého sú obohatené prvky a obrázky vyhradené tiež len pre službu porovnávania spoločnosti Google“.

96 Na rozdiel od toho, čo tvrdia odvolateľky, však Všeobecný súd v bodoch 220, 229 a 287 napadnutého rozsudku vôbec neidentifikoval údajné zneužitie spôsobom, ktorý by preukazoval, že v konečnom dôsledku ide o to, či sa na Google vzťahuje povinnosť poskytnúť prístup k „boxom“, teda k Products Universals a následne k Shopping Units.

97 Zo samotného znenia týchto bodov, ako aj zo znenia uvedených bodov v ich kontexte, a najmä z bodov 219 až 229 a 288 napadnutého rozsudku, totiž vyplýva, že spoločnosti Google sa vytýkalo, že neumožnila službám porovnávania produktov konkurujúcim jej službe porovnávania produktov získať na jej stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania podobnú viditeľnosť, akú má jej služba porovnávania produktov, a teda nezabezpečila rovnosť zaobchádzania medzi svojou vlastnou službou porovnávania produktov a konkurenčnými službami porovnávania produktov. Konkrétne spočívalo správanie vytýkané spoločnosti Google, ako to tiež pripomenul Všeobecný súd v bodoch 187 a 261 tohto rozsudku, najmä v kombinácii dvoch postupov, a to jednak priaznivejšieho umiestnenia a zobrazenia vlastných špecializovaných výsledkov

spoločnosti Google na jej stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania, než bolo umiestnenie a zobrazenie výsledkov z konkurenčných služieb porovnávania produktov, a jednak súčasného zníženia pozície výsledkov konkurenčných služieb porovnávania produktov pomocou algoritmov úprav.

98 Okrem toho, keďže odvolateľky sa odvolávajú aj na relevantnosť nápravných opatrení stanovených v spornom rozhodnutí, stačí uviesť, že tieto opatrenia neukladali spoločnosti Google povinnosť poskytnúť prístup k „boxom“. Z bodov 71 a 221 napadnutého rozsudku totiž vyplýva, že Komisia uložila spoločnosti Google povinnosť ukončiť vytýkané správanie, pričom zdôraznila, že ak by Google mohla splniť túto povinnosť rôznymi spôsobmi, akékoľvek vykonávacie opatrenie musí zabezpečiť, aby na svojich stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania nezaobchádzala s konkurenčnými službami porovnávania produktov „menej priaznivo“ než so svojou vlastnou službou porovnávania produktov, a že každé vykonávacie opatrenie by malo podriadiť službu porovnávania produktov spoločnosti Google „rovnakým procesom a metódam“ umiestňovania a zobrazovania, aké sa používajú pri konkurenčných službách porovnávania produktov.

99 Opis správania, o ktoré ide v napadnutom rozsudku, tak preukazuje, že toto správanie sa týkalo diskriminačného umiestňovania a zobrazovania na stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania všeobecnej vyhľadávacej služby spoločnosti Google, a nie prístupu k „boxom“.

100 V bode 177 napadnutého rozsudku tak Všeobecný súd najmä uviedol, že predmetnou infraštruktúrou boli stránky s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google, ktoré generujú návštevnosť iných internetových stránok, najmä stránok s konkurenčnými službami porovnávania produktov, a že táto infraštruktúra je v zásade otvorená.

101 Okrem toho v bodoch 219 až 243 napadnutého rozsudku Všeobecný súd poukázal na to, že ide o podmienky poskytnutia všeobecnej vyhľadávacej služby spoločnosťou Google prostredníctvom prístupu na stránky s výsledkami všeobecného vyhľadávania pre konkurenčné služby porovnávania produktov.

102 Napokon Všeobecný súd po tom, čo v bodoch 220 a 221 napadnutého rozsudku zhrnul obsah odôvodnení 662, 699 a 700 písm. c) sporného rozhodnutia, v bode 222 tohto rozsudku konštatoval, že toto rozhodnutie sa týka rovnakého prístupu služby porovnávania produktov spoločnosti Google a konkurenčných služieb porovnávania produktov na stránky s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google bez ohľadu na typy daných výsledkov (všeobecné výsledky, Product Universals alebo Shopping Units), a teda smeruje k poskytnutiu prístupu konkurenčných služieb porovnávania produktov na stránky s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google v rovnako viditeľnom umiestnení a zobrazení, aké majú služby porovnávania produktov tejto spoločnosti.

103 Je teda nesporné, že keď Všeobecný súd v bode 229 napadnutého rozsudku poznamenal, že predmetné postupy „súviseli s problematikou prístupu“, neodkazoval na prístup konkurenčných služieb porovnávania produktov k „boxom“, ale na ich prístup na stránky s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google za podmienok, ktoré nie sú diskriminačné.

104 V druhom rade Všeobecnému súdu nemožno vytýkať, že v bode 219 napadnutého rozsudku nahradil svojím posúdením posúdenie uvedené v spornom rozhodnutí. Opis predmetného správania, ako ho vykonal Všeobecný súd, totiž predstavuje len spôsob opisu skutočnosti, že spoločnosti Google sa vytýkalo priaznivejšie umiestnenie a zobrazenie jej služby porovnávania

produktov na stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google v porovnaní s konkurenčnými službami porovnávania produktov, čo je s minimálnymi zmenami v používanej formulácii viackrát uvedené v spornom rozhodnutí a v napadnutom rozsudku.

105 V treťom rade nemožno prijať tvrdenie odvolateliek, že „boxy“ predstavovali samostatné zariadenie odlišné od stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google, a Všeobecný súd mal preto konštatovať, že v prejednávanej veci išlo o otázku, či bolo odôvodnené uložiť spoločnosti Google povinnosť poskytnúť konkurenčným službám porovnávania produktov prístup k tomuto zariadeniu. Ako totiž v podstate uviedla generálna advokátka v bodoch 114 a 115 svojich návrhov, aj keď sú „boxy“ propagované na stránke s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google, nepredstavujú samostatnú infraštruktúru odlišnú od tejto stránky v zmysle samostatnej stránky s výsledkami.

106 Okrem toho je nesporné, že služby porovnávania produktov konkurujúce službe porovnávania spoločnosti Google mali prístup k jej službe všeobecného vyhľadávania a k stránkam s výsledkami všeobecného vyhľadávania. Spoločnosti Google sa teda vôbec nevytýka, že tento prístup odmietla.

107 Nevýhoda, ktorá pre služby porovnávania produktov konkurujúce spoločnosti Google vyplýva z kombinácie dvoch predmetných postupov – a to na jednej strane priaznivejšieho umiestnenia a zobrazenia jej vlastných špecializovaných výsledkov na jej stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania v porovnaní s výsledkami konkurenčných služieb porovnávania produktov a na druhej strane súčasného zníženia pozície výsledkov konkurenčných služieb porovnávania produktov pomocou algoritmov úprav –, sa týka podmienok prístupu na stránku s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google, a nie prístupu k údajne samostatnej infraštruktúre tvorenej „boxami“.

108 V štvrtom rade, ako Všeobecný súd v podstate uviedol v bodoch 223, 237 a 240 napadnutého rozsudku, Komisia v spornom rozhodnutí konštatovala, že kombináciou týchto dvoch postupov, a teda diskriminačným rozlišovaním medzi vlastnou službou porovnávania produktov spoločnosti Google a konkurenčnými službami porovnávania produktov na jej stránkach všeobecného vyhľadávania, Google využívala svoje dominantné postavenie na trhu všeobecných vyhľadávacích služieb, pre ktorý sú charakteristické vysoké prekážky vstupu, na to, aby zvýhodnila svoju vlastnú službu porovnávania produktov na trhu služieb porovnávania produktov, a že toto správanie viedlo k potenciálnemu alebo skutočnému vylúčeniu hospodárskej súťaže na odberateľskom trhu.

109 Vzhľadom na túto okolnosť Všeobecný súd v bodoch 229 a 240 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia nebola povinná preukázať, že podmienky uvedené v rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), pripomenuté v bode 89 tohto rozsudku, boli splnené na to, aby dospela k záveru o porušení na základe konštatovaných postupov, keďže tieto postupy sa svojimi základnými prvkami odlišujú od odmietnutia prístupu, ako bolo odmietnutie, o ktoré išlo vo veci, v ktorej bol vyhlásený tento rozsudok, a predstavujú samostatnú formu zneužívania prostredníctvom pákového efektu.

110 Ako však bolo pripomenuté v bode 90 tohto rozsudku, z rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), vyplýva, že uloženie podmienok uvedených v bode 41 tohto rozsudku bolo odôvodnené okolnosťami veci, v ktorej bol uvedený rozsudok vyhlásený, spočívajúcimi v odmietnutí dominantného podniku poskytnúť konkurentovi prístup k infraštruktúre, ktorú vyvinul pre potreby svojej vlastnej činnosti, s vylúčením akéhokoľvek iného správania.

111 Naopak, ak podnik v dominantnom postavení poskytne prístup k svojej infraštruktúre, ale tento prístup, poskytovanie služieb alebo predaj produktov podriadi nespravodlivým podmienkam, kritériá stanovené Súdnym dvorom v bode 41 rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), sa neuplatnia. Je pravda, že ak je prístup k takejto infraštruktúre, prípadne k službe alebo vstupnému plneniu nevyhnutný na to, aby sa konkurentom dominantného podniku umožnilo rentabilným spôsobom pôsobiť na odberateľskom trhu, je o to pravdepodobnejšie, že nespravodlivé praktiky na tomto trhu budú mať prinajmenšom potenciálne protisúťažné účinky a budú predstavovať zneužitie v zmysle článku 102 ZFEÚ. Pokiaľ však ide o iné postupy ako odmietnutie prístupu, neexistencia takejto nevyhnutnej povahy nie je sama osebe rozhodujúca na účely preskúmania potenciálne zneužívajúceho správania dominantného podniku (rozsudky z 25. marca 2021, Deutsche Telekom/Komisia, C-152/19 P, EU:C:2021:238, bod 50, ako aj z 25. marca 2021, Slovak Telekom/Komisia, C-165/19 P, EU:C:2021:239, bod 50 a citovaná judikatúra).

112 Hoci totiž takéto správanie môže predstavovať určitú formu zneužitia, ak je spôsobilé vyvolať prinajmenšom potenciálne protisúťažné účinky, či dokonca účinky vylúčenia konkurentov na dotknutých trhoch, nemožno ho považovať za analogické s jednoduchým a priamym odmietnutím umožniť konkurentovi prístup k infraštruktúre, keďže príslušný orgán pre hospodársku súťaž alebo príslušný vnútroštátny súd nemusí nútiť podnik s dominantným postavením, aby poskytol prístup k svojej infraštruktúre, pretože tento prístup už bol poskytnutý. Opatrenia, ktoré bude potrebné prijať v takomto kontexte, budú teda menej zasahujúce do zmluvnej slobody dominantného podniku a do jeho vlastníckeho práva, ako keby bol nútený poskytnúť prístup k svojej infraštruktúre, ktorú vyhradil pre potreby svojej vlastnej činnosti (rozsudky z 25. marca 2021, Deutsche Telekom/Komisia, C-152/19 P, EU:C:2021:238, bod 51, a z 25. marca 2021, Slovak Telekom/Komisia, C-165/19 P, EU:C:2021:239, bod 51).

113 Keďže Google, ako bolo uvedené v bodoch 105 až 107 tohto rozsudku, poskytuje konkurenčným službám porovnávania produktov prístup k svojej službe všeobecného vyhľadávania a k stránkam s výsledkami všeobecného vyhľadávania, ale tento prístup podriaďuje diskriminačným podmienkam, podmienky stanovené v bode 41 rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), sa na predmetné správanie neuplatňujú.

114 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd v bodoch 229 a 240 napadnutého rozsudku správne konštatoval, že Komisia sa nedopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď neposúdila, či predmetné správanie spĺňa tieto podmienky.

115 Z uvedeného vyplýva, že prvú a druhú výhradu treba zamietnuť.

116 To znamená, že tretia až piata výhrada týkajúce sa bodov 232, 233, 240 a 246 napadnutého rozsudku sú neúčinné.

117 Týmito výhradami totiž odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd nesprávne zamietol uplatniteľnosť uvedených podmienok v bodoch 232 a 233 napadnutého rozsudku z dôvodu neexistencie žiadosti o prístup a výslovného zamietnutia a v bode 240 tohto rozsudku z dôvodu, že predmetné správanie, teda rozdielne zaobchádzanie spoločnosti Google vo vzťahu k výsledkom jej vlastnej služby porovnávania produktov v porovnaní s výsledkami konkurenčných služieb porovnávania produktov, bolo „aktívnym“, a nie „pasívnym“ správaním. V bode 246 napadnutého rozsudku Všeobecný súd nesprávne konštatoval, že nápravné opatrenia sporného rozhodnutia neboli relevantné na posúdenie povahy údajného zneužitia.

118 Aj keby pritom tieto úvahy Všeobecného súdu vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia, ich analýza nie je potrebná, lebo Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že predmetné správanie nepredstavovalo odmietnutie prístupu podliehajúce podmienkam stanoveným v bode 41 rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569).

119 Preto treba druhú časť prvého odvolacieho dôvodu zamietnuť.

2) O prvej časti prvého odvolacieho dôvodu

120 V prvej časti prvého odvolacieho dôvodu odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu, že v bodoch 224 až 228 napadnutého rozsudku protiprávne nahradil posúdenie Komisie uvedené v spornom rozhodnutí svojím vlastným posúdením, podľa ktorého boli splnené podmienky stanovené v bode 41 rozsudku z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), hoci v spornom rozhodnutí nebol nijaký takýto záver uvedený.

121 Keďže sa však, ako bolo konštatované v bode 118 tohto rozsudku, Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď uviedol, že správanie vytýkané spoločnosti Google sa nemalo posudzovať podľa týchto podmienok, táto prvá časť prvého odvolacieho dôvodu musí byť zamietnutá ako neúčinná.

122 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba prvý odvolací dôvod zamietnuť v celom rozsahu.

2. O druhom odvolacom dôvode

a) Argumentácia účastníkov konania

123 V druhom odvolacom dôvode, ktorý sa skladá z troch častí, odvolateľky podporované CCIA tvrdia, že ak údajným zneužitím nebolo odmietnutie poskytnutia prístupu, sporné rozhodnutie malo na účely preukázania porušenia článku 102 ZFEÚ identifikovať iný „vonkajší postup“ a preukázať, že tento postup sa odkláňal od hospodárskej súťaže na základe kvality. V tejto súvislosti, ako pripomenul Všeobecný súd najmä v bodoch 162 až 164 napadnutého rozsudku, nestačí identifikovať jednoduché rozšírenie dominantného postavenia na susedný trh prostredníctvom pákového efektu, aj keď toto rozšírenie vedie k zániku alebo marginalizácii konkurentov.

124 V prvej časti druhého odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 175 a 197 napadnutého rozsudku konštatoval, že okolnosti týkajúce sa pravdepodobných účinkov správania spoločnosti Google, zhrnuté v bodoch 169 až 174 tohto rozsudku, mohli určiť, či sa Google podieľala na hospodárskej súťaži na základe kvality.

125 Odvolateľky konkrétne uvádzajú, že Všeobecný súd v bodoch 195 a 196 napadnutého rozsudku uznal, že odôvodnenie 341 sporného rozhodnutia nepostačuje na posúdenie dôvodnosti predmetného správania, pretože je založené „len na účinkoch vylúčenia“ správania spoločnosti Google, ale uviedol, že toto odôvodnenie treba vykladať v spojení s odôvodnením 342 tohto rozhodnutia, v ktorom boli uvedené tri okolnosti. V bodoch 169, 175, 196, 197, 219 a 283 tohto rozsudku Všeobecný súd považoval tieto okolnosti za relevantné na účely kvalifikácie rozdielneho zaobchádzania so spoločnosťou Google a jej konkurentmi ako odklonu od hospodárskej súťaže na základe kvality.

126 Podľa odvolateliek sa tieto tri okolnosti netýkajú povahy správania spoločnosti Google, ale dôležitosti, ako aj zdrojov návštevnosti z vyhľadávania, a vzťahujú sa na pravdepodobné údajné účinky tohto správania. Nepredstavujú teda účinný základ pre rozhodnutie o tom, či sa Google odchýlila od hospodárskej súťaže na základe kvality tým, že sama so sebou zaobchádzala inak ako so svojimi konkurentmi.

127 Vo svojej replike odvolateľky spresňujú, že hoci sa faktory, ktoré boli zohľadnené na preukázanie odchýlky od hospodárskej súťaže na základe kvality, nemusia vzťahovať len na povahu predmetného správania, musia napriek tomu umožniť kvalifikáciu tejto povahy. Na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, tak nemôžu postačovať iba faktory sprevádzajúce toto správanie.

128 V druhej časti druhého odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že sporné rozhodnutie neoprávnene „preformuloval“. Uviedol totiž tri dodatočné dôvody, ktoré sa v tomto rozhodnutí nenachádzali, s cieľom vyplniť medzeru vo svojom odôvodnení a vysvetliť, v čom sa predmetné správanie údajne odchýlilo od hospodárskej súťaže na základe kvality. Tieto tri dodatočné dôvody sú po prvé prísnejšie právne kritérium pre „superdominantné“ podniky (body 180, 182 a 183 napadnutého rozsudku), po druhé skutočnosť, že je abnormálne, aby Google obmedzila „rozsah [svojich] výsledkov na [svoje] vlastné“ z dôvodu, že Google je otvorená zobrazovaniu výsledkov pre všetky obsahy (body 176 až 184), a po tretie opis vytýkaného správania ako diskriminačného zaobchádzania (body 124, 237, 240, 279 a 284 až 289).

129 Odvolateľky vo svojej replike v prvom rade spochybňujú pripomienku Komisie, podľa ktorej Všeobecný súd uviedol len pre úplnosť dva z týchto dôvodov, a to dôvod týkajúci sa abnormálneho správania spoločnosti Google (body 176 až 179 napadnutého rozsudku) a dôvod týkajúci sa uplatnenia prísnejšieho právneho kritéria z dôvodu „superdominancie“ tejto spoločnosti (bod 180). V druhom rade odvolateľky odmietajú myšlienku, že tvrdenie Všeobecného súdu, podľa ktorého Google zmenila svoje správanie (body 181 až 184), predstavuje len „dodatočné vysvetlenia“, ako to vníma aj Komisia.

130 V tretej časti druhého odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že doplňujúce dôvody formulované Všeobecným súdom, ako sú uvedené v druhej časti druhého odvolacieho dôvodu, ktorými sa vysvetľuje, v čom Google nekonkurovala na základe kvality, sú v každom prípade z právneho hľadiska nesprávne.

131 V rámci prvej výhrady odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd v bodoch 180, 182 a 183 napadnutého rozsudku pri posúdení dôvodnosti správania spoločnosti Google uplatnil nesprávne právne kritérium, keď vychádzal z pojmu „superdominantné“ postavenie. Stupeň dominantného postavenia je pritom po prvé irelevantný na účely preukázania existencie zneužitia dominantného postavenia ako takého v zmysle článku 102 ZFEÚ. Po druhé Všeobecný súd nesprávne usúdil, že z dôvodu „superdominantného“ postavenia spoločnosti Google treba pri posudzovaní správania spoločnosti Google z hľadiska tohto článku 102 ZFEÚ zohľadniť pravidlo rovnosti zaobchádzania s poskytovateľmi služieb prístupu k internetu stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2120 z 25. novembra 2015, ktorým sa ustanovujú opatrenia týkajúce sa prístupu k otvorenému internetu a ktorým sa mení smernica 2002/22/ES o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb a nariadenie (EÚ) č. 531/2012 o roamingu vo verejných mobilných komunikačných sieťach v rámci Únie (Ú. v. EÚ L 310, 2015, s. 1). Kvalifikovanie spoločnosti Google ako

„superdominantnej“ alebo ako „vstupnej brány na internet“ nemôže rozšíriť uplatnenie tohto pravidla rovnosti zaobchádzania tak, aby zaviedlo rozsiahlejšie povinnosti na základe uvedeného článku 102 ZFEÚ.

132 V druhej výhrade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa v bodoch 176 až 179 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že bolo abnormálne, aby vyhľadávacia služba zobrazovala len svoje vlastné výsledky. Spochybňujú tiež tvrdenia Všeobecného súdu uvedené v bodoch 181 až 184 tohto rozsudku, pretože nedošlo k zmene správania spoločnosti Google, v zmysle ktorej by bol odklon od hospodárskej súťaže na základe kvality ešte zjavnejší.

133 V rámci tretej výhrady odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd v bodoch 71, 124, 237, 240, 279 a 284 až 288 napadnutého rozsudku nesprávne kvalifikoval správanie spoločnosti Google ako diskriminujúce.

134 Po prvé Všeobecný súd nezaujal zrozumiteľný prístup pri definovaní dvoch prvkov, s ktorými sa údajne zaobchádzalo diskriminačným spôsobom. V bode 285 napadnutého rozsudku Všeobecný súd vo svojej analýze údajnej diskriminácie namietal proti rozdielnemu zaobchádzaniu s výsledkami zo strany spoločnosti Google podľa toho, či pochádzali z jej služby porovnávania produktov alebo z konkurenčných služieb porovnávania produktov. Naproti tomu v bode 575 napadnutého rozsudku pri analýze objektívneho odôvodnenia usúdil, že Komisia sa v napadnutom rozhodnutí snažila zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie s dvoma typmi výsledkov spoločnosti Google, a to všeobecnými výsledkami a špecializovanými výsledkami.

135 Po druhé sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho posúdenia, keď nepreukázal, že spoločnosť Google sa dopustila svojvoľného rozdielneho zaobchádzania, keďže samotná skutočnosť uplatnenia rozdielneho zaobchádzania nestačí na konštatovanie diskriminácie. Podľa odvolateliek nie je svojvoľné, ak vyhľadávacia služba konala len ako generátor svojich vlastných výsledkov založených na jej vlastných údajoch a algoritmoch. Okrem toho neschopnosť spoločnosti Google zobrazovať špecializované výsledky tretích osôb, ktoré by boli rovnako spoľahlivé a kvalitné ako jej vlastné výsledky, predstavuje relevantný objektívny rozdiel. Z rovnakých dôvodov je nedôvodná kritika Všeobecného súdu vyjadrená v bodoch 287, 291 a 292 napadnutého rozsudku, že špecializované výsledky pre produkty pochádzajúce od tretích osôb neboli posudzované rovnako ako výsledky spoločnosti Google, aj keď boli mimoriadne relevantné. Google ako generátor výsledkov vyhľadávania zobrazuje najlepšie možné výsledky, ktoré dokáže vyprodukovať. Okrem toho odvolateľky tvrdia, že hoci sa im vytýka, že zaobchádzali s dvoma typmi výsledkov spoločnosti Google rozdielne, ako to vyplýva z bodu 575 napadnutého rozsudku, tento rozdiel bol tiež založený na objektívnych a primeraných úvahách.

136 Vo svojej replike odvolateľky spresňujú, že dominantný podnik sa odchyľuje od hospodárskej súťaže na základe kvality, ak zhorší kvalitu svojej služby a koná proti svojmu záujmu.

137 Komisia, PriceRunner, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV a Twenga spochybňujú argumentáciu odvolateliek a tvrdia, že druhý odvolací dôvod treba zamietnuť ako čiastočne neprípustný a neúčinný a v každom prípade nedôvodný.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

138 V rámci druhého odvolacieho dôvodu odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdil, že Komisia preukázala, že predmetné správanie nespadalo do rámca hospodárskej súťaže na základe kvality.

139 V tejto súvislosti Všeobecný súd v bodoch 166 a 167 napadnutého rozsudku pripomenul, že Komisia pri konštatovaní porušenia článku 102 ZFEÚ nepoukázala len na postupy zahŕňajúce pákový efekt, ale usúdila, že prostredníctvom takéhoto efektu spoločnosť Google využila svoje dominantné postavenie na trhu so všeobecným vyhľadávaním, aby zvýhodnila svoju službu porovnávania produktov na trhu so špecializovaným vyhľadávaním porovnávania produktov tým, že zlepšila umiestnenie a zobrazenie svojej služby porovnávania produktov a jej výsledkov na svojich stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania v porovnaní so službami konkurenčných služieb porovnávania produktov.

140 V bode 168 napadnutého rozsudku Všeobecný súd spresnil, že v bode 344 sporného rozhodnutia Komisia poznamenala, že výsledky konkurenčných služieb porovnávania produktov sa mohli zobrazovať len ako všeobecné výsledky, teda ako obyčajné modré odkazy, ktorých pozícia mohla byť navyše na stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania Google znížená algoritmami úprav, kým výsledky služby porovnávania produktov spoločnosti Google boli umiestnené na dobre viditeľnom mieste v hornej časti stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google, boli zobrazené v obohatenom formáte a ich pozícia sa nedala týmito algoritmami znížiť. Všeobecný súd dodal, že podľa Komisie tieto postupy viedli k rozdielnemu zaobchádzaniu spočívajúcemu v tom, že Google zvýhodňovania svoju vlastnú službu porovnávania produktov.

141 V bodoch 169 až 173 napadnutého rozsudku Všeobecný súd uviedol, že v častiach 7.2.2 až 7.2.4 sporného rozhodnutia Komisia najmä vysvetlila, že z dôvodu splnenia troch osobitných okolností môže toto zvýhodňovanie viesť k oslabeniu hospodárskej súťaže na trhu. Všeobecný súd poukázal na analýzu Komisie týkajúcu sa týchto troch okolností uvedených aj v bode 196 tohto rozsudku, ktorými boli po prvé význam návštevnosti generovanej všeobecným vyhľadávačom spoločnosti Google pre služby porovnávania produktov, po druhé správanie používateľov pri vyhľadávaní na internete a po tretie skutočnosť, že odklonená návštevnosť pochádzajúca zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google predstavovala veľkú časť návštevnosti konkurenčných služieb porovnávania produktov a nemohla byť účinne nahradená inými zdrojmi.

142 V bode 174 napadnutého rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že Komisia sa nedopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdila, že dôležitosť návštevnosti spoločnosti Google pochádzajúcej z jej stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania a jej skutočne nenahraditeľná povaha predstavovali vzhľadom na dané okolnosti pripomenuté v bodoch 168 až 173 tohto rozsudku relevantné okolnosti, ktoré môžu charakterizovať existenciu postupov nespadajúcich do rámca hospodárskej súťaže na základe kvality.

143 V bode 175 napadnutého rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že Komisia sa neobmedzila len na konštatovanie existencie pákového efektu a právne kvalifikovala postupy spoločnosti Google, ktoré tento efekt sprevádzali, pričom vychádzala z relevantných kritérií. Konštatoval preto, že za predpokladu, že Komisia presvedčivo preukázala zvýhodňovanie a jeho účinky identifikované vzhľadom na osobitné okolnosti dotknutých trhov, čo bolo predmetom následného preskúmania Všeobecným súdom, Komisia správne usúdila, že toto zvýhodňovanie sa odkláňa od hospodárskej súťaže na základe kvality.

144 V bode 189 napadnutého rozsudku Všeobecný súd dodal, že tento záver nevyvracajú tvrdenia CCIA, podľa ktorých neexistencia jasného právneho testu uvedeného v spornom rozhodnutí porušuje zásadu právnej istoty. V tejto súvislosti v bode 195 tohto rozsudku uviedol, že je pravda, že odôvodnenie 341 tohto rozhodnutia vysvetľuje dôvody, pre ktoré sa dotknuté postupy odchyľovali od hospodárskej súťaže na základe kvality, pričom v podstate poukázal na to, že tieto postupy jednak odklonili návštevnosť, a jednak mohli mať protisúťažné účinky. Týmto odôvodnením vnímaným samostatne teda Komisia zrejme vyvodila z existencie účinkov vylúčenia vyplývajúcich z týchto postupov, že uvedené postupy sa odchyľujú od hospodárskej súťaže na základe kvality.

145 V bode 196 napadnutého rozsudku však Všeobecný súd konštatoval, že toto odôvodnenie 341 treba vykladať v spojení s odôvodnením 342 sporného rozhodnutia, v ktorom Komisia „s cieľom preukázať, prečo je správanie zneužívajúce a mimo rámca hospodárskej súťaže na základe kvality“ uviedla, že predmetné postupy spočívali v tom, že Google zvýhodňovala svoju vlastnú službu porovnávania produktov na úkor konkurenčných služieb porovnávania a že toto zvýhodňovanie sa dialo v konkrétnom kontexte. V druhom z týchto odôvodnení sú uvedené viaceré skutočnosti, ktoré Komisia zohľadnila, aby preukázala, prečo sa sporná prax odchyľovala od hospodárskej súťaže na základe kvality, a najmä tri osobitné okolnosti uvedené v častiach 7.2.2 až 7.2.4 sporného rozhodnutia a pripomenuté v bodoch 170 až 173 tohto rozsudku.

146 V bode 197 napadnutého rozsudku tak Všeobecný súd konštatoval, že analýza Komisie, ktorá viedla ku konštatovaniu zneužitia prostredníctvom pákového efektu, umožnila dospieť k záveru o existencii porušenia, pričom sa opierala jednak o podozrivé prvky z hľadiska práva hospodárskej súťaže, ktoré sa nevyskytovali v prípade odmietnutia prístupu, najmä neodôvodnené rozdielne zaobchádzanie, a jednak o špecifické okolnosti, ktoré sa týkajú povahy infraštruktúry, z ktorej tento rozdiel v zaobchádzaní vyplynul, v prejednávanej veci najmä dôležitosť návštevnosti spoločnosti Google pochádzajúcej z jej stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania a nemožnosť jej účinného nahradenia.

1) O prvej časti druhého odvolacieho dôvodu

147 V prvej časti druhého odvolacieho dôvodu odvolateľky v podstate vytýkajú Všeobecnému súdu, že sa v bodoch 175 a 197 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že tri osobitné okolnosti uvedené v bodoch 169 až 174 a 196 tohto rozsudku boli relevantné na určenie, či predmetné správanie patrilo do rámca hospodárskej súťaže na základe kvality.

i) O prípustnosti

148 Komisia tvrdí, že prvá časť druhého odvolacieho dôvodu je neprípustná. Odvolateľky totiž nemôžu po prvýkrát pred Súdnym dvorom tvrdiť, že tieto tri okolnosti uvedené v časti 7.2 sporného rozhodnutia sa týkali možnosti, že predmetné správanie môže obmedziť hospodársku súťaž, a nie toho, že nepatrí do rámca hospodárskej súťaže na základe kvality.

149 Na účely rozhodnutia o námietke neprípustnosti, ktorú takto vzniesla Komisia, treba uviesť, že odvolateľky touto prvou časťou druhého odvolacieho dôvodu spochybňujú časť odpovede Všeobecného súdu na piaty žalobný dôvod v prvostupňovom konaní, ktorá je uvedená v bodoch 169 až 175 a 197 napadnutého rozsudku.

150 Podľa zhrnutia uvedeného v bode 136 tohto rozsudku odvolateľky v prvej časti tohto piateho žalobného dôvodu tvrdili, že napadnuté rozhodnutie neidentifikovalo v správaní spoločnosti Google, ktoré spočívalo v zavedení kvalitatívnych zlepšení jej služby vyhľadávania na internete, žiadne prvky odkláňajúce sa od hospodárskej súťaže na základe kvality.

151 V prvej časti druhého odvolacieho dôvodu odvolateľky spochybňujú výklad a uplatnenie práva Únie Všeobecným súdom, ktoré ho v bodoch 175 a 197 napadnutého rozsudku viedli ku konštatovaniu, že Komisia nevychádzala len z existencie účinkov vylúčenia vyplývajúcich z predmetných postupov, aby dospela k záveru, že tieto postupy sa odchyľujú od hospodárskej súťaže na základe kvality.

152 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že ak by sa účastníkovi konania dovolilo v konaní pred Súdnym dvorom po prvýkrát uviesť dôvod, ktorý neuviedol v konaní pred Všeobecným súdom, umožnilo by sa mu tým predostrieť Súdnemu dvoru spor v širšom rozsahu, ako bol ten, v ktorom rozhodoval Všeobecný súd. V rámci odvolania je právomoc Súdneho dvora v zásade obmedzená na preskúmanie toho, ako Všeobecný súd posúdil žalobné dôvody, ktoré boli pred ním prejednané. Tvrdenie, ktoré nebolo uvádzané na prvom stupni, však nepredstavuje nový dôvod, neprípustný v štádiu odvolania, ak je považované iba za rozšírenie argumentácie, ktorá už bola v žalobe na Všeobecnom súde uvedená v rámci predloženého žalobného dôvodu (rozsudok z 9. decembra 2020, Groupe Canal +/Komisia, C-132/19 P, EU:C:2020:1007, bod 28 a citovaná judikatúra).

153 Okrem toho odvolací dôvod sa musí pod hrozbou neprípustnosti zamerať nie na zrušenie rozhodnutia napadnutého v prvostupňovom konaní, ale rozsudku Všeobecného súdu, ktorého zrušenie sa navrhuje, pričom musí obsahovať argumentáciu osobitne smerujúcu k vymedzeniu nesprávneho právneho posúdenia, ktorým je tento rozsudok poznačený. Odvolateľ má tak právo podať odvolanie, v rámci ktorého uvedie odvolacie dôvody vyplývajúce zo samotného napadnutého rozsudku, ktoré majú z právneho hľadiska spochybniť jeho dôvodnosť (rozsudok z 25. januára 2022, Komisia/European Food a i., C-638/19 P, EU:C:2022:50, bod 77, ako aj citovaná judikatúra).

154 V prejednávanej veci na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, tvrdenia odvolateliek formulované v rámci prvej časti druhého odvolacieho dôvodu úzko súvisia s piatym žalobným dôvodom uvedeným v žalobe na prvom stupni, ktorý spochybňoval konštatovania uvedené na základe odôvodnenia 341 sporného rozhodnutia, podľa ktorých predmetné postupy nespadajú do rámca hospodárskej súťaže na základe kvality, pričom v rozsahu, v akom majú preukázať, že Všeobecný súd nesprávne rozhodol v bodoch 175 a 197 napadnutého rozsudku, že Komisia z právneho hľadiska kvalifikovala predmetné postupy spoločnosti Google, ktoré sprevádzali pákový efekt, pričom vychádzala z relevantných kritérií, predstavujú rozšírenie tohto dôvodu, a nie nový odvolací dôvod, ktorý bol po prvýkrát uvedený v rámci odvolania.

155 Odvolateľky sa okrem toho neobmedzujú na opakovanie tvrdení uvedených v prvostupňovom konaní, ale tvrdia, že Všeobecný súd sa v odpovedi na tieto tvrdenia dopustil v napadnutom rozsudku nesprávneho právneho posúdenia. Z toho vyplýva, ako uvádza Komisia, že hoci je časť argumentácie odvolateliek prednesená po prvýkrát pred Súdnym dvorom, nič to nemení na tom, že táto časť vyplýva zo samotného napadnutého rozsudku.

156 Z tohto dôvodu je prvá časť druhého odvolacieho dôvodu prípustná.

ii) O veci samej

157 Všeobecný súd najprv v bodoch 164 a 165 napadnutého rozsudku pripomenul, že článok 102 ZFEÚ nezakazuje pákové efekty uplatňované dominantným podnikom ako také a že vecný rozsah osobitnej zodpovednosti dominantného podniku sa musí posúdiť vzhľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu, ktoré preukazujú oslabovanie hospodárskej súťaže, a následne v bodoch 166 až 175 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia sa v spornom rozhodnutí neuspokojila s konštatovaním takéhoto pákového efektu a právne kvalifikovala postupy spoločnosti Google, ktoré tento efekt sprevádzali, pričom vychádzala z relevantných kritérií, takže sa nedopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdila, že predmetné správanie spočívajúce v tom, že Google zvýhodňovala svoju službu porovnávania produktov, nepatrí do rámca hospodárskej súťaže na základe kvality.

158 Rovnako v bodoch 195 až 197 napadnutého rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že Komisia nevyvodila zneužitie prostredníctvom pákového efektu z existencie účinkov vylúčenia vyplývajúcich z týchto postupov, ale založila svoju analýzu jednak na skutočnostiach, ktoré boli z hľadiska práva hospodárskej súťaže podozrivé, najmä na neodôvodnenom rozdielnom zaobchádzaní, a jednak na relevantných osobitných okolnostiach týkajúcich sa povahy infraštruktúry, ktorá viedla k tomuto rozdielnemu zaobchádzaniu, čo jej skutočne umožnilo dospieť k záveru o existencii porušenia článku 102 ZFEÚ.

159 Pokiaľ ide o osobitné okolnosti, na ktoré Komisia poukázala v spornom rozhodnutí a ktoré sú uvedené v bodoch 169 až 173 napadnutého rozsudku, prvá z nich sa týkala dôležitosti návštevnosti generovanej všeobecným vyhľadávačom spoločnosti Google pre služby porovnávania produktov. Všeobecný súd najmä uviedol, že Komisia vysvetlila, že táto návštevnosť umožňovala využívať pozitívne sieťové vplyvy, keďže čím viac používatelia internetu navštevovali službu porovnávania produktov, tým väčšia bola jej relevantnosť a užitočnosť a viac obchodníkov bolo naklonených ju využívať. Dodal, že strata tejto návštevnosti mohla viesť k bludnému kruhu a v konečnom dôsledku k odchodu z trhu.

160 Druhou okolnosťou bolo správanie používateľov pri vyhľadávaní na internete. Všeobecný súd najmä uviedol, že Komisia spresnila, že títo používatelia sa vo všeobecnosti sústreďujú na prvé tri až prvých päť výsledkov vyhľadávania a venujú len malú alebo žiadnu pozornosť ďalším výsledkom, a najmä tým, ktoré nasledujú pod okamžite viditeľnou časťou obrazovky, a že majú tendenciu predpokladať, že najrelevantnejšie výsledky sú tie najviac viditeľné, a to bez ohľadu na ich skutočnú relevantnosť.

161 Treťou okolnosťou bol vplyv odklonenej návštevnosti. Podľa Všeobecného súdu táto návštevnosť predstavuje veľkú časť návštevnosti konkurenčných služieb porovnávania produktov a nemožno ju účinne nahradiť inými zdrojmi, vrátane textových reklám, mobilných aplikácií, priamej návštevnosti, presmerovaní z partnerských stránok, sociálnych sietí alebo iných vyhľadávačov.

162 Ako vyplýva z bodov 174 a 197 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd konštatoval, že Komisia sa nedopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdila, že dôležitosť návštevnosti zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google a jej skutočne nenahraditeľná povaha predstavovali relevantné okolnosti, ktoré vzhľadom na skutočnosti pripomenuté v bodoch 168 až 173 tohto rozsudku môžu charakterizovať existenciu postupov nespadajúcich do rámca hospodárskej súťaže na základe kvality.

163 Na účely posúdenia, či sú takto uvedené úvahy Všeobecného súdu poznačené nesprávnym právnym posúdením, ako tvrdia odvolateľky, treba pripomenúť, že hoci článok 102 ZFEÚ dáva podnikom v dominantnom postavení osobitnú zodpovednosť za to, aby svojím správaním nenarušili účinnú a neskreslenú hospodársku súťaž na vnútornom trhu, problematická v jeho zmysle nie je samotná existencia dominantného postavenia, ale len jeho zneužitie (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 128 a citovaná judikatúra).

164 Cieľom článku 102 ZFEÚ nie je ani zabrániť podniku, aby vlastnou zásluhou nadobudol dominantné postavenie na trhu alebo na viacerých trhoch, ani zabezpečiť, aby konkurenčné podniky, ktoré sú menej efektívne ako podnik v dominantnom postavení, zostali na trhu. Naopak, hospodárska súťaž založená na kvalite zo svojej podstaty môže viesť k zániku alebo marginalizácii konkurenčných podnikov, ktoré sú menej efektívne, a teda menej zaujímavé pre spotrebiteľov najmä z pohľadu cien, výroby, výberu, kvality alebo inovácií (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, body 126 a 127, ako aj citovaná judikatúra).

165 Na to, aby bolo možné v danom prípade dospieť k záveru, že určité správanie treba považovať za „zneužívanie dominantného postavenia“ v zmysle článku 102 ZFEÚ, je v zásade potrebné preukázať, že toto správanie má v dôsledku použitia prostriedkov odlišných od tých, ktorými sa riadi hospodárska súťaž medzi podnikmi na základe kvality, skutočný alebo potenciálny účinok spočívajúci v obmedzení tejto hospodárskej súťaže vylúčením rovnako efektívnych konkurenčných podnikov z relevantného trhu alebo trhov alebo znemožnením ich rozvoja na týchto trhoch, pričom môže ísť o trhy, na ktorých existuje dominantné postavenie, ale aj o súvisiace alebo susedné trhy, na ktorých môže toto správanie vyvolať skutočné alebo potenciálne účinky (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 129 a citovaná judikatúra).

166 Toto preukázanie, ktoré môže zahŕňať použitie rôznych analytických štruktúr v závislosti od druhu správania, o ktoré ide v danej veci, sa však musí v každom prípade vykonať na základe posúdenia všetkých relevantných skutkových okolností, či už sa týkajú samotného správania, relevantného trhu či trhov alebo fungovania hospodárskej súťaže na nich. Okrem toho cieľom tohto preukázania musí byť na základe presnej a konkrétnej analýzy a dôkazov potvrdiť, že uvedené správanie má prinajmenšom schopnosť vyvolať účinky spočívajúce vo vylúčení konkurentov z trhu (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 130 a citovaná judikatúra).

167 Okrem správania, ktorého skutočným alebo potenciálnym účinkom je obmedzenie hospodárskej súťaže založenej na kvalite vylúčením rovnako efektívnych konkurenčných podnikov z relevantného trhu alebo trhov, možno za „zneužitie dominantného postavenia“ považovať aj správanie, o ktorom sa preukázalo, že jeho skutočným alebo potenciálnym účinkom, či dokonca cieľom, je zabrániť v predbežnom štádiu zavedením prekážok vstupu alebo použitím iných opatrení na uzavretie trhu alebo iných prostriedkov, ako sú tie, ktorými sa riadi hospodárska súťaž na základe kvality, potenciálne konkurenčným podnikom v samotnom prístupe na tento trh alebo trhy, a tým zabrániť rozvoju hospodárskej súťaže na nich na úkor spotrebiteľov obmedzením výroby, vývoja alternatívnych výrobkov alebo služieb, prípadne inovácií (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 131 a citovaná judikatúra).

168 Z tejto judikatúry vyplýva, že relevantné skutkové okolnosti zahŕňajú nielen tie, ktoré sa týkajú samotného správania, ale aj tie, ktoré sa týkajú relevantného trhu alebo trhov alebo fungovania hospodárskej súťaže na ňom alebo na nich. Za relevantné je teda potrebné považovať okolnosti týkajúce sa kontextu, v ktorom sa správanie podniku v dominantnom postavení uskutočňuje, ako sú vlastnosti dotknutého odvetvia.

169 Treba pritom konštatovať, že osobitné okolnosti uvedené v bodoch 169 až 173 napadnutého rozsudku sú prvkami kontextu, v ktorom fungoval všeobecný vyhľadávač spoločnosti Google a služby porovnávania produktov a v ktorom došlo k predmetnému správaniu.

170 Presnejšie, na rozdiel od toho, čo tvrdia odvolateľky, sa tieto okolnosti netýkajú len účinkov predmetných postupov alebo skutočností, ktoré tieto postupy len sprevádzajú, ale, ako uviedol Všeobecný súd v bode 174 napadnutého rozsudku, môžu charakterizovať existenciu postupov, ktoré nepatria do rámca hospodárskej súťaže na základe kvality.

171 Uvedené okolnosti boli totiž relevantné pre právnu kvalifikáciu predmetných postupov – a to na jednej strane priaznivejšieho umiestnenia a zobrazenia vlastných špecializovaných výsledkov Google na jej stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania v porovnaní s výsledkami konkurenčných služieb porovnávania produktov a na druhej strane súčasného zníženia pozície výsledkov konkurenčných služieb porovnávania produktov pomocou algoritmov úprav –, keďže umožnili umiestniť tieto postupy do kontextu oboch dotknutých trhov a fungovania hospodárskej súťaže na týchto trhoch, a mohli tak preukázať, že potenciálne účinky vylúčenia na odberateľskom trhu, konkrétne na trhu služieb špecializovaného vyhľadávania zameraného na porovnávanie produktov, a úspech služby porovnávania produktov spoločnosti Google na tomto trhu od zavedenia týchto postupov uvedených v spornom rozhodnutí, neboli spôsobené kvalitou tejto služby, ale uvedenými postupmi v spojení so zistenými osobitnými okolnosťami.

172 Všeobecný súd teda v žiadnom prípade nezamieňal analýzu dotknutého správania na účely určenia, či sa odchyľuje od hospodárskej súťaže na základe kvality, s analýzou účinkov tohto správania. Naopak, ako v podstate uviedla generálna advokátka v bode 143 svojich návrhov, z úvah uvedených v bodoch 168 až 175 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd starostlivo preskúmal otázku, či Komisia mohla v spornom rozhodnutí, bez toho, aby sa dopustila nesprávneho posúdenia, usúdiť, že sporné postupy, a nielen ich účinky, mohli byť právne kvalifikované ako postupy, ktoré sa odchyľujú od hospodárskej súťaže na základe kvality.

173 Z vyššie uvedeného vyplýva, že body 175 a 197 napadnutého rozsudku nie sú poznačené nijakým nesprávnym právnym posúdením.

174 Preto treba prvú časť druhého odvolacieho dôvodu zamietnuť.

2) O druhej a tretej časti druhého odvolacieho dôvodu

175 V rámci druhej časti druhého odvolacieho dôvodu odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu, že pokiaľ ide o odklon od prostriedkov hospodárskej súťaže na základe kvality, zohľadnil prvky odôvodnenia, ktoré neboli uvedené v spornom rozhodnutí, a nahradil tak odôvodnenie Komisie svojím vlastným odôvodnením, čím sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia. Tieto doplňujúce prvky odôvodnenia sa týkali po prvé prísnejšieho kritéria právneho posúdenia „superdominantných“ podnikov (body 180, 182 a 183 napadnutého rozsudku), po druhé posúdenia, podľa ktorého vzhľadom na v zásade otvorenú infraštruktúru vyhľadávača Google skutočnosť, že niektoré vlastné výsledky jej špecializovaného vyhľadávania sú zvýhodnené

v porovnaní s konkurenčnými výsledkami vyhľadávania, predstavuje abnormalitu (body 176 až 184), a po tretie posúdenia, podľa ktorého bolo predmetné správanie diskriminačné (body 71, 124, 237, 240, 279 a 284 až 289).

176 V tretej časti druhého odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že tieto doplňujúce prvky odôvodnenia sú v každom prípade z právneho hľadiska nesprávne.

177 V prvom rade treba preskúmať argumentáciu odvolateliek, ktorou v druhej časti druhého odvolacieho dôvodu tvrdia, že kvalifikácia vytýkaného správania ako diskriminačného zaobchádzania nie je uvedená v spornom rozhodnutí, a ktorou v tretej časti tohto dôvodu uvádzajú, že táto kvalifikácia je v každom prípade nesprávna.

178 Po prvé na rozdiel od argumentácie odvolateliek, ktoré odkazujú na body 71, 124, 237, 240, 279, 284 až 289 a 316 napadnutého rozsudku, z týchto bodov nevyplýva, že Všeobecný súd pridal kvalifikáciu predmetného správania ku kvalifikácii Komisie.

179 Na jednej strane totiž Všeobecný súd v bodoch 71 a 124 napadnutého rozsudku toto správanie nekvalifikoval. V prvom z týchto bodov sa obmedzil na zhrnutie príkazu zdržať sa konania uvedeného v článku 3 výroku sporného rozhodnutia. V druhom bode uviedol spôsob, akým sa zameria na argumentáciu odvolateliek, pričom uviedol, že preskúma vecnú správnosť rozdielneho zaobchádzania, ktoré je základom kvalifikácie zvýhodňovania, ku ktorej dospela Komisia, teda existencie alebo neexistencie diskriminácie uplatnenej spoločnosťou Google v prospech jej vlastnej služby špecializovaného vyhľadávania.

180 Na druhej strane z bodov 237, 240, 279, 284 až 289 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd preskúmal kvalifikáciu predmetného správania zo strany Komisie. V uvedených bodoch 237 a 240 tak Všeobecný súd, opierajúc sa o sporné rozhodnutie, v podstate potvrdil posúdenie Komisie, podľa ktorého predmetné postupy, ktoré sa prejavovali pozitívnou diskrimináciou pri zaobchádzaní s výsledkami služby porovnávania produktov spoločnosti Google, boli samostatnou formou zneužívania prostredníctvom pákového efektu z ovládaného trhu, ktorý sa vyznačoval vysokými prekážkami vstupu, konkrétne trhu so službami všeobecného vyhľadávania. Okrem toho v uvedených bodoch 279 a 284 až 289 Všeobecný súd preskúmal rozdielne zaobchádzanie konštatované Komisiou, najmä pokiaľ ide o umiestnenie a zobrazovanie Product Universals, aby overil, či Komisia mohla oprávnene dospieť k záveru o existencii diskriminácie. Bod 316 napadnutého rozsudku patrí do časti tohto rozsudku venovanej tomuto preskúmaniu, pokiaľ ide o Shopping Units.

181 Z týchto bodov, na ktoré odvolateľky poukazujú a uvádzajú ich oddelene od ostatných bodov časti odôvodnenia Všeobecného súdu, do ktorej patria, tak jasne vyplýva, že Všeobecný súd založil svoje odôvodnenie na spornom rozhodnutí a potvrdil kvalifikáciu Komisie, pričom nedoplnil novú kvalifikáciu, ktorá v tomto rozhodnutí nemala oporu.

182 Po druhé treba preskúmať, či sa Všeobecný súd, ako tvrdia odvolateľky, dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval existenciu diskriminácie bez toho, aby preukázal, že spoločnosť Google pristúpila k svojvoľnému rozdielnemu zaobchádzaniu.

183 Ako v podstate vyplýva z bodov 168 až 174, 237, 240, 279 a 284 až 289 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd najprv uviedol, že podľa Komisie predmetné správanie spočívalo v rozdielnom zaobchádzaní s výsledkami služieb porovnávania produktov podľa toho, či pochádzali zo služby porovnávania spoločnosti Google alebo z konkurenčných služieb porovnávania, pokiaľ ide

o zobrazenie a umiestnenie na stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania, a viedlo k rozdielnemu zaobchádzaniu vo forme zvýhodňovania, ktoré Google zabezpečila pre svoju službu porovnávania.

184 Všeobecný súd ďalej zdôraznil, že z dôvodu naplnenia troch osobitných okolností, na ktoré Komisia poukázala, táto inštitúcia usúdila, že uvedené zvýhodňovanie môže viesť k oslabeniu hospodárskej súťaže na trhu a že ho možno z právneho hľadiska kvalifikovať ako správanie, ktoré nespadá do rámca hospodárskej súťaže na základe kvality.

185 Všeobecný súd napokon konštatoval, že predmetné správanie sa uskutočnilo prostredníctvom pákového efektu, ktorý spočíval v tom, že Google využívala svoje dominantné postavenie na dodávateľskom trhu so službami všeobecného vyhľadávania na internete, teda trhu, ktorý bol charakteristický vysokými prekážkami vstupu, s cieľom dosiahnuť konkurenčné výhody na odberateľskom trhu so službami špecializovaného vyhľadávania, na ktorom nemala také postavenie, a to tým, že zvýhodňovala svoju vlastnú službu porovnávania produktov.

186 Je dôležité spresniť, že dominantný podnik, ktorý zaobchádza so svojimi výrobkami alebo službami priaznivejšie ako s výrobkami a službami svojich konkurentov, nemožno vo všeobecnosti považovať za podnik správajúci sa bez ohľadu na okolnosti prípadu spôsobom, ktorým sa odchyľuje od hospodárskej súťaže na základe kvality.

187 V prejednávanej veci sa však Všeobecný súd tým, že potvrdil analýzu Komisie, neobmedzil na konštatovanie existencie takéhoto priaznivejšieho zaobchádzania zo strany spoločnosti Google, pokiaľ ide o jej vlastnú službu porovnávania produktov, ale konštatoval, že vzhľadom na vlastnosti dodávateľského trhu a zistené osobitné okolnosti bolo predmetné správanie spolu so svojimi dvoma zložkami, teda zvýraznením vlastných výsledkov a znížením pozície výsledkov konkurenčných prevádzkovateľov, diskriminačné a nespadalo do rámca hospodárskej súťaže na základe kvality.

188 Pokiaľ ide o argumentáciu odvolateliek, ktorou v podstate poukazujú na neschopnosť spoločnosti Google zobrazovať špecializované výsledky tretích osôb, ktoré majú rovnakú spoľahlivosť a kvalitu ako jej vlastné výsledky, treba ju zamietnuť na základe judikatúry pripomenutej v bode 61 tohto rozsudku, keďže odvolateľky ňou spochybňujú posúdenie skutkových okolností Všeobecným súdom bez toho, aby namietali skreslenie.

189 Zamietnuť sa musí aj argumentácia odvolateliek, ktorou odkazujúc na body 285 a 575 napadnutého rozsudku tvrdia, že Všeobecný súd neprijal zrozumiteľný prístup pri definovaní týchto dvoch prvkov, s ktorými sa údajne zaobchádzalo diskriminačne.

190 Všeobecný súd najmä v bode 285 napadnutého rozsudku uviedol, že rozdielne zaobchádzanie uplatňované spoločnosťou Google sa uskutočňovalo v závislosti od pôvodu výsledkov, teda podľa toho, či pochádzali z konkurenčných služieb porovnávania produktov alebo z jej vlastnej služby porovnávania, pričom Google zvýhodňovala druhú uvedenú službu pred prvými uvedenými službami, a nie jeden výsledok pred iným v závislosti od jeho obsahu.

191 Je pravda, že v bode 575 napadnutého rozsudku Všeobecný súd vo svojej analýze objektívneho odôvodnenia konštatoval, že Komisia sa nesnažila o nič iné ako o rovnaké zaobchádzanie súvislosti s umiestňovaním a zobrazovaním dvoch typov výsledkov zo strany spoločnosti Google. Z časti odôvodnenia Všeobecného súdu, v ktorej sa tento bod nachádza, najmä z bodov 574 a 576 tohto rozsudku, však vyplýva, že Komisia vytýkala spoločnosti Google, že rovnako nezaobchádzala

tak s výsledkami pochádzajúcimi z konkurenčných služieb porovnávania produktov, ako aj s výsledkami pochádzajúcimi z jej vlastnej služby porovnávania produktov. Formulácia „dva typy výsledkov [spoločnosti Google]“ uvedená v bode 575 tohto rozsudku je chybou v písaní, keďže Všeobecný súd opakovane uviedol, že správanie spoločnosti Google spočívalo v rozdielnom zaobchádzaní s výsledkami podľa ich pôvodu, a nie podľa ich obsahu.

192 Preto definícia predmetu diskriminácie v napadnutom rozsudku nie je nezrozumiteľná a Všeobecnému súdu nemožno vytýkať, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že predmetné správanie možno kvalifikovať ako diskriminačné a že nespadá do rámca hospodárskej súťaže na základe kvality.

193 Za týchto podmienok treba zamietnuť argumentáciu odvolateliek v druhej časti druhého odvolacieho dôvodu, podľa ktorej sa kvalifikácia vytýkaného správania ako diskriminačného zaobchádzania v spornom rozhodnutí nenachádzala, a v tretej časti druhého odvolacieho dôvodu, podľa ktorej táto kvalifikácia bola v každom prípade nesprávna.

194 V druhom rade odvolateľky v druhej časti druhého odvolacieho dôvodu tvrdia, že Všeobecný súd v bodoch 176 až 184 napadnutého rozsudku uviedol ďalšie dve doplňujúce úvahy, ktoré neboli uvedené v spornom rozhodnutí, a to jednak prísnejšie kritérium právneho posúdenia pre „superdominantné“ podniky a jednak to, že vzhľadom na v zásade otvorenú infraštruktúru vyhľadávača spoločnosti Google bola skutočnosť, že niektoré výsledky špecializovaného vyhľadávania spoločnosti Google boli zvýhodnené v porovnaní s konkurenčnými výsledkami vyhľadávania, abnormálna. V tretej časti druhého odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že tieto úvahy sú v každom prípade nedôvodné.

195 V tejto súvislosti je pravda, že v bodoch 176 až 184 napadnutého rozsudku Všeobecný súd formuloval úvahy, ktoré nevyplývajú z odôvodnenia sporného rozhodnutia. Je to tak v prípade úvah týkajúcich sa abnormálneho správania spoločnosti Google a jej superdominantného postavenia na trhu so službami všeobecného vyhľadávania, ako aj úvah týkajúcich sa povinnosti nediskriminačného zaobchádzania vyplývajúcej z ustanovení nariadenia 2015/2120.

196 Hoci jediné úvahy, ktoré Všeobecný súd výslovne uviedol ako úvahy formulované pre úplnosť, sú tie, ktoré sa nachádzajú v bode 180 napadnutého rozsudku, úvahy v bodoch 176 až 179 a 181 až 184 napadnutého rozsudku boli tiež formulované pre úplnosť.

197 V bodoch 175 a 185 napadnutého rozsudku totiž Všeobecný súd v podstate konštatoval, že aj za predpokladu, že by Komisia riadne preukázala zvýhodňovanie a jeho účinky identifikované vzhľadom na osobitné okolnosti dotknutých trhov, táto inštitúcia správne usúdila, že uvedené zvýhodňovanie sa odchyľuje od hospodárskej súťaže na základe kvality. Tento záver uvedený na konci bodu 185 tohto rozsudku len odkazuje na úvahy v bodoch 170 až 173 uvedeného rozsudku bez toho, aby odkazoval na dodatočné úvahy formulované Všeobecným súdom v bodoch 176 až 184 toho istého rozsudku, ktoré kritizovali odvolateľky.

198 Okrem toho, ako vyplýva z bodu 192 tohto rozsudku, tieto úvahy neboli nevyhnutné na potvrdenie posúdenia, podľa ktorého sa predmetné správanie mohlo z právneho hľadiska považovať za správanie, ktoré nespadá do rámca hospodárskej súťaže na základe kvality.

199 Preto treba výhrady odvolateliek uvedené v druhej a tretej časti druhého odvolacieho dôvodu, ktorými kritizujú body 176 až 184 napadnutého rozsudku, zamietnuť ako neúčinné, a teda zamietnuť tieto dve časti v celom rozsahu.

200 Vzhľadom na všetky predchádzajúce dôvody sa musí druhý odvolací dôvod zamietnuť v celom rozsahu.

3. O treťom odvolacom dôvode

201 V treťom odvolacom dôvode, ktorý sa skladá z troch častí, odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri analýze príčinnej súvislosti medzi údajným zneužitím a jeho pravdepodobnými účinkami.

202 V prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že v prejednávanej veci sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 377 až 379 napadnutého rozsudku konštatoval, že povinnosť vykonať kontrafaktuálnu analýzu má spoločnosť Google, a nie Komisia. V druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu uvádzajú, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 374, 376 a 525 tohto rozsudku rozhodol, že kontrafaktuálny scenár zneužitia spočívajúceho v kombinácii dvoch dovolených postupov vyžaduje odstránenie týchto dvoch postupov. V tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že nesprávny prístup Všeobecného súdu k tomu, čo predstavuje správny kontrafaktuálny scenár, viedol k popretiu jeho posúdenia objektívnych dôvodov a účinkov dotknutého konania v bode 572 napadnutého rozsudku.

a) O prípustnosti

203 BEUC, VDZ, Ladenzeile a BDZV tvrdia, že tretí odvolací dôvod je neprípustný. Podľa nich sa ním odvolateľky snažia spochybniť posúdenie dôkazov Všeobecným súdom, najmä dvoch kontrafaktuálnych scenárov, ktoré predložili počas správneho konania, alebo sa obmedzujú na zopakovanie tvrdení, ktoré už boli uvedené pred Všeobecným súdom. Komisia bez toho, aby formálne vzniesla námietku neprípustnosti, zas tvrdí, že posúdenie týchto kontrafaktuálnych scenárov Všeobecným súdom s konečnou platnosťou vyplýva z bodov 369 až 376 napadnutého rozsudku, pričom odvolateľky neprednies li tejto súvislosti nijaké tvrdenie o skreslení.

204 Vo svojej replike odvolateľky tvrdia, že tretí odvolací dôvod je prípustný. Spresňujú, že výhrady, ktoré uvádzajú v rámci tohto odvolacieho dôvodu, sa týkajú toho, že Všeobecný súd nesprávne vyhodnotil právny koncept kontrafaktuálnej analýzy v osobitnom kontexte správania zahŕňajúceho viaceré postupy, ktorých kombinovaný účinok narúša hospodársku súťaž na základe kvality, čo viedlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu.

205 V prvom rade treba poznamenať, že ako bolo pripomenuté v bode 61 tohto rozsudku, právomoc Súdneho dvora rozhodovať o odvolaní podanom proti rozhodnutiu Všeobecného súdu sa obmedzuje na právne otázky, pričom posúdenie skutkových okolností a dôkazov nepredstavuje, s výnimkou prípadu ich skreslenia, otázku, ktorá podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom.

206 Otázky spočívajúce na jednej strane v tom, či existuje systematická povinnosť Komisie vykonať kontrafaktuálnu analýzu vo veciach, na ktoré sa vzťahuje článok 102 ZFEÚ, a na druhej strane v tom, aké kritériá musí kontrafaktuálny scenár napĺňať, aby mohol reflektovať to, čo by sa stalo v prípade neexistencie údajného zneužitia v konkrétnom prípade správania pozostávajúceho z viacerých postupov, ktorých kombinovaný účinok je narušením hospodárskej súťaže na základe kvality, sú pritom právnymi otázkami, ktoré môžu byť predmetom preskúmania Súdnym dvorom v rámci odvolania.

207 V druhom rade, ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, pokiaľ odvolateľ spochybňuje výklad alebo uplatnenie práva Únie vykonané Všeobecným súdom, môžu sa právne otázky skúmané na prvom stupni nanovo prejednať v rámci odvolania. Keby totiž odvolateľ nemohol založiť svoje odvolanie na dôvodoch a tvrdeniach už použitých pred Všeobecným súdom, odvolacie konanie by bolo sčasti zbavené svojho zmyslu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. októbra 2023, Aquino/Parlament, C-534/22 P, EU:C:2023:802, body 69 a 70, ako aj citovanú judikatúru).

208 V prejednávanej veci sa pritom odvolateľky neobmedzujú len na opakovanie tvrdení uvedených v prvostupňovom konaní, ale uvádzajú, že Všeobecný súd sa v odpovedi na tieto tvrdenia dopustil v napadnutom rozsudku nesprávneho právneho posúdenia.

209 Z uvedeného vyplýva, že tretí odvolací dôvod je prípustný.

b) O veci samej

1) O prvej časti tretieho dôvodu

i) Argumentácia účastníkov konania

210 V prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa v bodoch 377 až 379 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že povinnosť vykonať kontrafaktuálnu analýzu prináležala spoločnosti Google, keďže Komisia poukazovala na potenciálne, a nie skutočné protisúťažné účinky. Keďže Komisia nevykonala kontrafaktuálnu analýzu, jej tvrdenia týkajúce sa protisúťažných účinkov údajne zneužívajúceho správania mali len abstraktnú povahu, pretože neexistoval nijaký referenčný základ umožňujúci posúdiť tieto účinky.

211 V rámci prvej výhrady odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa protiprávne odchýlil od sporného rozhodnutia, keď usúdil, že toto rozhodnutie zohľadnilo potenciálne protisúťažné účinky, a nie skutočné účinky. V odôvodnení 462 tohto rozhodnutia totiž Komisia uviedla, že údajné zneužitie malo skutočné, a nielen potenciálne účinky, pretože predmetné správanie viedlo k zníženiu návštevnosti konkurenčných služieb porovnávania produktov zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google. Navyše samotný Všeobecný súd vychádzal z tohto skutočného účinku na návštevnosť, keď v bode 519 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že predmetné správanie mohlo obmedziť hospodársku súťaž. Preto v prípade takýchto skutočných protisúťažných účinkov mala Komisia vykonať kontrafaktuálnu analýzu.

212 V druhej výhrade odvolateľky tvrdia, že bez ohľadu na otázku, či boli účinky predmetného správania skutočné alebo potenciálne, akékoľvek ich posúdenie si vyžadovalo, aby Komisia vykonala kontrafaktuálnu analýzu, keďže takáto analýza je neoddeliteľnou súčasťou konceptu príčinná súvislosť.

213 V tejto súvislosti odvolateľky v prvom rade uvádzajú, že súd Únie opakovane potvrdil potrebu, aby Komisia vykonala kontrafaktuálnu analýzu v kontexte článku 101 ZFEÚ, takže neexistuje nijaký rozumný dôvod pre odlišný prístup v kontexte článku 102 ZFEÚ.

214 V druhom rade odvolateľky tvrdia, že bod 21 oznámenia o usmernení o prioritách Komisie v oblasti presadzovania práva pri uplatňovaní článku [102 ZFEÚ] na prípady zneužívania dominantného postavenia podnikov na vylúčenie konkurentov z trhu (Ú. v. EÚ C 45, 2009, s. 7) potvrdzuje, že údajné zneužívanie by sa vo všeobecnosti malo posudzovať na základe vhodného kontrafaktuálneho scenára.

215 V treťom rade odvolateľky uvádzajú, že na rozdiel od toho, čo vyplýva z bodu 377 napadnutého rozsudku, v prejednávanej veci existovali kontrafaktuálne scenáre založené na skutočných kontextoch, akými bol vývoj podobných trhov v členských štátoch, v ktorých Komisia nezistila zneužitie. Okrem toho podľa odvolateliek aj v prípade neexistencie takýchto scenárov Komisia nemôže byť oslobodená od povinnosti vykonať kontrafaktuálnu analýzu s cieľom vysvetliť odôvodneným spôsobom, aká by bola pravdepodobná situácia bez údajného zneužitia. V prejednávanej veci teda neexistencia „objektívnej analýzy“ kontrafaktuálneho scenára mala predstavovať dostatočný dôvod na zrušenie sporného rozhodnutia.

216 Odvolateľky vo svojej replike spochybňujú tvrdenie Komisie, že ich výhrady sú neúčinné. V odpovedi na argumentáciu Komisie týkajúcu sa po prvé nespochybneného zvýšenia návštevnosti služby porovnávania produktov spoločnosti Google, na ktorej je tiež založené konštatovanie protisúťažných účinkov predmetného správania, po druhé nadbytočnej povahy bodov 377 a 378 napadnutého rozsudku a po tretie nespochybňovanej povahy vplyvu algoritmov triedenia všeobecných výsledkov spoločnosti Google na návštevnosť, ktorú Všeobecný súd konštatoval v bode 393 tohto rozsudku, odvolateľky predovšetkým uvádzajú, že pokiaľ bolo konštatované, že predmetné správanie spôsobilo tak pokles, ako aj zvýšenie návštevnosti, spochybnenie poklesu stačí na to, aby bolo považované za neplatné aj konštatovanie zvýšenia. Odvolateľky ďalej spochybňujú, že dôvody uvedené Všeobecným súdom v bodoch 377 až 379 toho istého rozsudku boli formulované pre úplnosť, a tvrdia, že tieto dôvody obsahujú skutočnosti nevyhnutné na odôvodnenie. Odvolateľky napokon tvrdia, že práve bod 393 napadnutého rozsudku je súčasťou pochybenia, na ktoré sa poukazuje v odvolaní, pretože preukazuje, že Všeobecný súd nepripísal pokles návštevnosti konkurenčných služieb porovnávania produktov predmetnému správaniu ako kombinácii dvoch postupov, ale len ako jednému z týchto postupov, a to použitiu algoritmov triedenia všeobecných výsledkov.

217 Komisia, PriceRunner, Dozorný úrad EZVO, BEUC, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV a Twenga spochybňujú argumentáciu odvolateliek a tvrdia, že prvá časť tretieho odvolacieho dôvodu je neúčinná alebo v každom prípade nedôvodná.

ii) Posúdenie Súdnym dvorom

218 Body 377 až 379 napadnutého rozsudku, spochybnené v rámci prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu, sa týkajú analýzy Všeobecného súdu vzťahujúcej sa na príčinnú súvislosť medzi predmetným správaním a poklesom návštevnosti konkurenčných služieb porovnávania produktov zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google.

219 Pokiaľ ide o prvú výhradu, treba poznamenať, že odôvodnenie 426 sporného rozhodnutia sa nachádza v časti 7.2 tohto rozhodnutia týkajúcej sa predmetného správania a týka sa analýzy vplyvu tohto správania na návštevnosť konkurenčných služieb porovnávania produktov generovanú zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google, ktorú Komisia vykonala v časti 7.2.3.2 uvedeného rozhodnutia. Komisia v nej konštatovala pokles tejto návštevnosti v každej z trinástich krajín EHP, v ktorých sa tieto postupy realizovali.

220 Naopak, v časti 7.3 sporného rozhodnutia Komisia vykonala analýzu účinkov predmetného správania, ktoré kvalifikovala ako potenciálne protisúťažné účinky spôsobilé ovplyvniť konkurenčnú štruktúru dotknutých trhov. Ako bolo uvedené v bode 451 napadnutého rozsudku, tieto potenciálne účinky spočívali v riziku, že konkurenčné služby porovnávania produktov ukončia svoju činnosť, ako aj v negatívnom vplyve na inovácie a možnosť spotrebiteľov získať prístup k najvýkonnejším službám.

221 Skutočnosti týkajúce sa zmeny návštevnosti konkurenčných služieb porovnávania produktov, ako aj vlastnej služby porovnávania produktov spoločnosti Google zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania tejto spoločnosti teda nepredstavovali skutočné protisúťažné účinky zohľadnené Komisiou, ale hmatateľné dôkazy, na ktorých sa zakladalo konštatovanie potenciálnych protisúťažných účinkov predmetného správania. Ako totiž vyplýva aj z bodov 445 až 450 a 454 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd konštatoval, že Komisia po vykonaní analýzy zahŕňajúcej niekoľko období a na základe zdôvodnenej argumentácie konštatovala existenciu potenciálnych protisúťažných účinkov na trhoch služieb porovnávania produktov, pričom vychádzala z konkrétnych skutočností týkajúcich sa vývoja návštevnosti konkurenčných služieb porovnávania produktov a vlastnej služby porovnávania produktov spoločnosti Google zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania tejto spoločnosti, ako aj podielu tejto návštevnosti na celej návštevnosti konkurenčných služieb porovnávania produktov. Všeobecný súd sa tým neodklonil od sporného rozhodnutia, pretože protisúťažné účinky uvedené v tomto rozhodnutí zostali potenciálne, hoci boli vyvodené z konkrétnych skutočností založených na vývoji návštevnosti.

222 Prvú výhradu preto treba zamietnuť ako nedôvodnú.

223 Druhou výhradou chcú odvolateľky v podstate preukázať, že Všeobecný súd preniesol dôkazné bremeno, keď potvrdil sporné rozhodnutie bez toho, aby Komisia vykonala kontrafaktuálnu analýzu s cieľom preukázať príčinnú súvislosť medzi predmetným správaním a jeho účinkami.

224 V tejto súvislosti treba na úvod poznamenať, že táto príčinná súvislosť patrí medzi podstatné základné prvky porušenia práva hospodárskej súťaže, ktoré musí Komisia preukázať v súlade so všeobecnými pravidlami dokazovania pripomenutými najmä v bodoch 132 až 134 napadnutého rozsudku. Komisii teda prináleží predložiť dôkazy, ktorými môže z právneho hľadiska dostatočne preukázať existenciu skutočností zakladajúcich porušenie. Na druhej strane je na podniku, ktorý sa bráni proti zisteniu takéhoto porušenia, aby predložil dôkaz, že tomuto dôvodu obrany treba vyhovieť.

225 Bod 382 napadnutého rozsudku, ktorý odvolateľky nespochybnili, dopĺňa odôvodnenie Všeobecného súdu v tejto súvislosti a uvádza kritériá, ktorými sa musí riadiť preskúmanie príčinnej súvislosti. Uvádza sa v ňom, že na určenie skutočných alebo potenciálnych účinkov postupov, ktoré skúma, sa Komisia môže oprieť o informácie získané pozorovaním skutočného vývoja trhu alebo trhov, ktorých sa tieto postupy týkajú. Ak sa zistí korelácia medzi týmito postupmi a zmenou hospodárskej súťaže na týchto trhoch, môžu byť doplňujúce informácie, ktoré môžu zahŕňať napríklad hodnotenia účastníkov trhu, ich dodávateľov, ich zákazníkov, profesijných združení alebo spotrebiteľov, spôsobilé preukázať príčinnú súvislosť medzi predmetným správaním a vývojom na trhu.

226 Práve z týchto kritérií analýzy vychádzal Všeobecný súd v bodoch 383 až 393 tohto rozsudku pri konkrétnom preskúmaní príčinnej súvislosti medzi predmetným správaním a poklesom návštevnosti väčšiny konkurenčných služieb porovnávania produktov zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google, pričom po uskutočnení tohto preskúmania

v bode 394 uvedeného rozsudku konštatoval, že Komisia preukázala, že dotknuté postupy viedli k poklesu návštevnosti takmer všetkých konkurenčných služieb porovnávania produktov pochádzajúcej zo všeobecného vyhľadávania.

227 V tejto súvislosti Všeobecný súd v bode 379 napadnutého rozsudku rozhodol, že v rámci rozloženia dôkazného bremena môže podnik predložiť kontrafaktuálnu analýzu s cieľom spochybniť posúdenie Komisie týkajúce sa potenciálnych alebo skutočných účinkov dotknutého správania.

228 Týmto postupom však Všeobecný súd ani nepreniesol dôkazné bremeno, ktoré prináleží Komisii, pokiaľ ide o povinnosť preukázať príčinnú súvislosť medzi predmetným správaním a jeho účinkami, ani nevylúčil užitočnosť kontrafaktuálnej analýzy. Len konštatoval, že Komisia sa môže opierať o celý súbor dôkazov bez toho, aby bola povinná systematicky používať jediný nástroj na preukázanie existencie takejto príčinnej súvislosti.

229 Tento prístup je navyše v súlade s judikatúrou Súdneho dvora citovanou v bodoch 165 až 167 tohto rozsudku.

230 Preto treba na druhú výhradu v rozsahu, v akom sa týka odôvodnenia Všeobecného súdu v súvislosti s rozložením dôkazného bremena a užitočnosti kontrafaktuálnej analýzy v rámci dôkazov relevantných z hľadiska článku 102 ZFEÚ, zamietnuť ako nedôvodnú.

231 V rozsahu, v akom sa táto výhrada týka bodov 377 a 378 napadnutého rozsudku, treba uviesť, že Všeobecný súd v nich konštatoval, že identifikácia spoľahlivého kontrafaktuálneho scenára na účely analýzy účinkov údajných protisúťažných postupov na trhu môže byť v situácii, o akú ide v prejednávanej veci, neistou, či dokonca nemožnou snahou, a že na preukázanie porušenia článku 102 ZFEÚ, najmä pokiaľ ide o účinky postupov na hospodársku súťaž, Komisia nemôže byť povinná systematicky vytvárať takýto kontrafaktuálny scenár.

232 Tieto body napadnutého rozsudku majú, ako uviedla generálna advokátka v bode 171 svojich návrhov, len doplňujúcu povahu najmä vo vzťahu k bodom 372 až 376 napadnutého rozsudku, takže kritiku odvolateliek v tejto súvislosti treba zamietnuť ako neúčinnú.

233 Napokon, pokiaľ ide o kritiku odvolateliek vo vzťahu k bodu 393 napadnutého rozsudku, stačí uviesť, že Všeobecný súd sa v ňom obmedzil na konštatovanie, že existuje príčinná súvislosť medzi viditeľnosťou internetovej stránky vo všeobecných výsledkoch spoločnosti Google, ktorá závisí od algoritmov triedenia týchto výsledkov, a dôležitosťou návštevnosti tejto stránky z uvedených výsledkov. Takéto konštatovanie však nie je v rozpore s jeho posúdením toho, čo by mohlo predstavovať vhodný kontrafaktuálny scenár v prejednávanej veci.

234 Z toho vyplýva, že prvú časť tretieho odvolacieho dôvodu treba zamietnuť čiastočne ako nedôvodnú a čiastočne ako neúčinnú.

2) O druhej a tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu

i) Argumentácia účastníkov konania

235 V druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľky spochybňujú právnu kvalifikáciu vykonanú v bodoch 374, 376 a 525 napadnutého rozsudku, ktorá sa týka otázky, čo podľa Všeobecného súdu predstavuje správny kontrafaktuálny scenár, ak zneužitie zahŕňa „kombináciu“ dvoch postupov. Podľa odvolateliek sa Všeobecný súd tým, že rozhodol, že v takejto situácii musí kontrafaktuálny scenár zohľadniť účinky oboch predmetných postupov, a to tak účinky propagácie služby porovnávania produktov spoločnosti Google prostredníctvom „boxov“, ako aj účinky uplatnenia algoritmov úprav a zníženia pozície konkurenčných služieb porovnávania produktov vo všeobecných výsledkoch, dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

236 V rámci prvej výhrady odvolateľky tvrdia, že vzhľadom na to, že každý z týchto dvoch postupov je, ako uznal Všeobecný súd v bode 373 napadnutého rozsudku, sám osebe dovolený, kontrafaktuálny scenár, ktorý odstraňuje jeden z týchto postupov, najmä zobrazenie „boxov“, predstavuje vhodný scenár, pretože vytvára situáciu bez kombinácie oboch postupov, a teda bez údajného zneužitia. Na druhej strane odstránenie oboch postupov pri stanovení kontrafaktuálneho scenára, ktoré uprednostnil Všeobecný súd v bode 376 tohto rozsudku, ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na vytvorenie situácie bez údajne zneužívajúcej kombinácie a zamenilo by účinky dovoleného správania s účinkami protiprávneho správania.

237 Druhou výhradou odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu, že zohľadnil kontrafaktuálny scenár, ktorý nie je „realistický“, „možný“ a „pravdepodobný“ v zmysle judikatúry Súdneho dvora (rozsudok z 11. septembra 2014, MasterCard a i./Komisia, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, body 166 až 169 a 173). Tento scenár sa totiž neobmedzuje na odstránenie „boxov“, čo by viedlo k ukončeniu zneužívania, ako to potvrdila Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe pred Všeobecným súdom, ale dokonca vyžaduje odstránenie algoritmov znižovania pozície určených na zlepšenie kvality vyhľadávacej služby. Štúdie predložené odvolateľkami počas správneho konania, teda tzv. analýza „rozdielov v odlišnostiach“ a tzv. experiment „ablácie“, pritom preukázali, že návštevnosť konkurenčných služieb porovnávania produktov by sa v prípade odstránenia „boxov“ podstatne nezmenila, čo dokazuje, že pokles návštevnosti bol predmetnému správaniu pripísaný nesprávne.

238 V tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľky na jednej strane tvrdia, že nesprávny prístup Všeobecného súdu ku kontrafaktuálnemu scenáru poprel jeho posúdenie účinkov dotknutého správania, pretože tento prístup viedol k tomu, že údajnému zneužitiu boli pripísané účinky, ktoré možno pripísať dovoleným postupom. Na druhej strane odvolateľky tvrdia, že uvedený prístup tiež negoval posúdenie Všeobecného súdu týkajúce sa objektívneho odôvodnenia uvedeného spoločnosťou Google, podľa ktorého by nebolo možné zlepšiť jej vyhľadávaciu službu, ak by boli do „boxov“ zahrnuté výsledky konkurenčných služieb porovnávania produktov. Všeobecný súd sa tým, že v bode 572 napadnutého rozsudku odmietol toto vysvetlenie z dôvodu, že zlepšenia neprevažovali nad protisúťažnými účinkami predmetného správania, dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

239 Komisia, PriceRunner, Dozorný úrad EZVO, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV a Twenga spochybňujú argumentáciu odvolateliek ako neúčinnú alebo v každom prípade nedôvodnú.

ii) Posúdenie Súdnym dvorom

240 Body 374, 376 a 525 napadnutého rozsudku, spochybnené v rámci druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu, sa týkajú posúdenia Všeobecného súdu, pokiaľ ide o to, čo predstavuje kontrafaktuálnu analýzu umožňujúcu pochopiť účinky správania pozostávajúceho z kombinácie dvoch postupov, z ktorých každý je sám osebe dovolený.

241 V bodoch 370 až 373 napadnutého rozsudku Všeobecný súd uviedol, že nijaký z predmetných postupov, posudzovaný samostatne, nevyvolal námietky Komisie z hľadiska hospodárskej súťaže, ale že Komisia spochybnila kombináciu postupov, ktoré jednak propagovali službu porovnávania produktov spoločnosti Google, a jednak znižovali postavenie konkurenčných služieb porovnávania produktov na stránkach s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google. Všeobecný súd z toho vyvodil, že analýzu účinkov týchto kombinovaných postupov nemožno vykonať oddelením účinkov jedného z týchto postupov od účinkov druhého.

242 Práve na základe týchto konštatovaní Všeobecný súd v bodoch 374 a 376 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že analýza účinkov predmetného správania na konkurenčné služby porovnávania produktov sa nemala obmedziť na vplyv, ktorý na ne mohlo mať zobrazenie výsledkov služby porovnávania produktov spoločnosti Google v Product Universals a Shopping Units, ale mala zohľadniť aj vplyv algoritmov úprav všeobecných výsledkov, takže jediným kontrafaktuálnym scenárom, ktorý mohla Google platne predložiť, bol ten, v ktorom by sa neuplatnil ani jeden prvok tohto správania, pretože inak by boli spojené účinky týchto kombinovaných postupov pochopené len čiastočne. Toto konštatovanie bolo v podstate zopakované v bode 525 tohto rozsudku, ktorý odvolateľky tiež spochybnili v druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu.

243 Toto odôvodnenie Všeobecného súdu však nie je poznačené žiadnym nesprávnym právnym posúdením.

244 Ako totiž uviedla generálna advokátka v bodoch 179 a 180 svojich návrhov, oba dotknuté postupy len vo vzájomnej kombinácii ovplyvnili správanie užívateľov do takej miery, že návštevnosť zo stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google bola v rozsahu konštatovanom Komisiou presmerovaná v prospech jej vlastnej služby porovnávania produktov na úkor konkurenčných služieb porovnávania produktov. Toto presmerovanie návštevnosti sa teda zakladalo tak na preferenčnom umiestnení a zobrazení výsledkov vyhľadávania služby porovnávania produktov spoločnosti Google v „boxoch“, ako aj na súbežnom znížení pozície prostredníctvom algoritmov úprav a na menej atraktívnom zobrazení výsledkov vyhľadávania konkurenčných služieb porovnávania produktov, v dôsledku čoho tieto výsledky unikli pozornosti užívateľov.

245 Preto vzhľadom na to, že nárast návštevnosti v prospech výsledkov vyhľadávania služby porovnávania produktov spoločnosti Google a pokles návštevnosti konkurenčných služieb porovnávania produktov z jej stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania, teda faktory, na ktorých sú založené potenciálne protisúťažné účinky predmetného správania, vyplývali zo spoločného uplatnenia oboch predmetných postupov, vhodný kontrafaktuálny scenár mal tiež umožniť preskúmať pravdepodobný vývoj trhu v prípade neexistencie oboch týchto postupov a nielen v prípade neexistencie jedného z nich.

246 Za týchto podmienok tvrdenie odvolateliek, podľa ktorého Všeobecný súd v bode 373 napadnutého rozsudku pripustil, že nijaký z týchto postupov samostatne nedáva dôvod na námietky v oblasti hospodárskej súťaže, nemôže oslabiť odôvodnenie Všeobecného súdu uvedené v bodoch 374, 376 a 525 napadnutého rozsudku, spochybnené v rámci druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu.

247 Všeobecný súd sa teda nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 374 až 376 a 525 napadnutého rozsudku rozhodol, že analýza účinkov predmetného správania mala zohľadniť tak účinky algoritmov úprav všeobecných výsledkov, ako aj propagovanie služby porovnávania produktov spoločnosti Google prostredníctvom Product Universals a Shopping Units, a že štúdie predložené spoločnosťou Google, ktoré sa týkali len vplyvu tohto propagovania na návštevnosť, boli samy osebe nedostatočné na meranie vplyvu predmetného správania na konkurenčné služby porovnávania produktov.

248 Druhú časť tretieho odvolacieho dôvodu tak treba zamietnuť ako nedôvodnú.

249 Tretia časť tretieho odvolacieho dôvodu spočíva na predpoklade, že prístup Všeobecného súdu k tomu, čo predstavuje správny kontrafaktuálny scenár, ak zneužitie zahŕňa kombináciu dvoch postupov, je nesprávny. Ako však vyplýva z preskúmania druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu, odôvodnenie Všeobecného súdu v tejto súvislosti neobsahuje nijaké nesprávne právne posúdenie.

250 Kritiku uvádzanú odvolateľkami na podporu tejto časti treba preto zamietnuť ako neúčinnú.

251 Tretí odvolací dôvod preto treba zamietnuť v celom rozsahu.

4. O štvrtom odvolacom dôvode

a) Argumentácia účastníkov konania

252 Vo svojom štvrtom odvolacom dôvode odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa v bodoch 538 až 541 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že Komisia nebola povinná preskúmať, či predmetné správanie mohlo vylúčiť rovnako efektívnych konkurentov. Podľa odvolateliek sa síce sporné rozhodnutie snažilo preukázať, že toto správanie malo schopnosť obmedziť hospodársku súťaž, avšak tým, že sa odvolávalo na ťažkosti, ktoré mali konkurenčné služby porovnávania produktov pri získavaní návštevnosti z iných zdrojov ako od spoločnosti Google, toto rozhodnutie neskúmalo, či tieto ťažkosti neboli spôsobené skôr relatívnou účinnosťou týchto služieb porovnávania alebo preferenciami užívateľov iných internetových stránok na porovnávanie produktov, ako sú obchodné platformy.

253 Na podporu tohto odvolacieho dôvodu odvolateľky v prvom rade uvádzajú, že Všeobecný súd v bode 538 napadnutého rozsudku nesprávne rozhodol, že uplatnenie kritéria rovnako efektívneho konkurenta nie je odôvodnené v iných veciach, než sú veci týkajúce sa cenových postupov. Všeobecný súd si tým zamenil formálne kritérium ceny nákladov rovnako efektívneho konkurenta, ktorého uplatňovanie nie je vždy nevyhnutné, so všeobecnou zásadou, ktorá vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, najmä z bodu 21 rozsudku z 27. marca 2012, Post Danmark (C-209/10, EU:C:2012:172), a z bodov 133 a 134 rozsudku zo 6. septembra 2017, Intel/Komisia (C-413/14 P, EU:C:2017:632), podľa ktorej cieľom článku 102 ZFEÚ nie je chrániť menej efektívne podniky. Uplatniteľnosť tejto zásady je pritom nezávislá od toho, či údajné zneužitie má alebo

nemá cenovú povahu, takže je vždy potrebné preskúmať, či dotknuté správanie môže vylúčiť rovnako efektívnych konkurentov, najmä ak toto správanie prináša inováciu výrobkov a vedie k zlepšeniu výberu a kvality ponuky pre spotrebiteľov.

254 V druhom rade odvolateľky kritizujú bod 539 napadnutého rozsudku a vytýkajú Všeobecnému súdu, že konštatoval, že nebolo relevantné preskúmať, či skutoční konkurenti spoločnosti Google boli rovnako efektívni ako Google, pretože v judikatúre uvedenej v predchádzajúcom bode tohto rozsudku Súdny dvor odkazoval na hypotetického konkurenta. Podľa odvolateliek sa však Komisia nepokúsila posúdiť efektívnosť konkurenčných služieb porovnávania produktov, či už hypotetických alebo skutočných, a obmedzila sa na uvedenie účinkov predmetného správania na skutočných konkurentov bez toho, aby preskúmala ich efektívnosť. Nedostatky odôvodnenia Všeobecného súdu sú ešte zjavnejšie pri čítaní odôvodnenia uvedeného v bode 391 napadnutého rozsudku, podľa ktorého lepšia kvalita obchodných platforiem predstavuje „možné vysvetlenie“ poklesu týchto služieb porovnávania.

255 V treťom rade odvolateľky kritizujú body 540 a 541 napadnutého rozsudku, ako aj v nich uvedené konštatovania Všeobecného súdu, podľa ktorých na jednej strane posúdenie efektívnosti konkurenčných služieb porovnávania produktov by bolo objektívne len vtedy, ak by „podmienky hospodárskej súťaže neboli skreslené protisúťažným správaním“, a podľa ktorých sa na druhej strane Komisia mohla obmedziť na preukázanie potenciálnych účinkov vylúčenia bez ohľadu na to, či bola Google efektívnejšia ako konkurenčné služby porovnávania produktov.

256 V tejto súvislosti odvolateľky tvrdia, že hoci je možné, že skresľujúci účinok dotknutého správania je taký, že nemožno posúdiť jeho vplyv na skutočných rovnako efektívnych konkurentov, takúto hypotézu nemožno predpokladať. Komisia však s uvedenou hypotézou nepočítala a Všeobecný súd nahradil posúdenie v napadnutom rozhodnutí svojím vlastným odôvodnením. Okrem toho odvolateľky tvrdia, že ani v takom prípade Komisia nemôže byť oslobodená od povinnosti preukázať pravdepodobný vplyv predmetného správania na týchto konkurentov. V tomto prípade síce analýza nevyhnutne zostáva na hypotetickej úrovni, musí však vychádzať zo skutočných dôkazov.

257 Vo svojej replike odvolateľky dodávajú, že body 45 a 73 rozsudku z 12. mája 2022, Servizio Elettrico Nazionale a i. (C-377/20, EU:C:2022:379), podporujú ich tvrdenie o povinnosti Komisie posúdiť v rámci článku 102 ZFEÚ schopnosť predmetného správania vylúčiť rovnako efektívnych konkurentov.

258 Odvolateľky tiež tvrdia, že v prejednávanej veci mala Komisia uplatniť rovnaký filter ako v prípade zneužívania založeného na cenách, pretože podobne ako v prípade nízkej ceny, ktorú nemožno samu osebe považovať za okolnosť narušujúcu hospodársku súťaž, kombinácia dvoch dovolených postupov nemohla túto hospodárska súťaž poškodiť, najmä preto, že oba tieto postupy zlepšovali kvalitu služieb ponúkaných spotrebiteľom a Google nepostupovala podľa stratégie, ktorá by bola v rozpore s hospodárskou súťažou. Podobne ako v prípade zníženia cien, aj zvýšenie kvality a inovácie sú súčasťou hospodárskej súťaže, ktorá funguje správne.

259 Komisia, PriceRunner, Dozorný úrad EZVO, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV a Twenga spochybňujú argumentáciu odvolateliek a tvrdia, že štvrtý odvolací dôvod je neprípustný alebo nedôvodný.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

260 Štvrtým odvolacím dôvodom odvolateľky spochybňujú body 538 až 541 napadnutého rozsudku a v podstate tvrdia, že Všeobecný súd nesprávne rozhodol, že Komisia nebola povinná analyzovať efektívnosť skutočných alebo hypotetických konkurentov spoločnosti Google pri posudzovaní, či predmetné správanie mohlo vylúčiť hospodársku súťaž na dotknutých trhoch.

261 V tejto súvislosti treba na úvod poznamenať, že body 538 až 541 napadnutého rozsudku patria do rámca analýzy protisúťažných účinkov predmetného správania, na konci ktorej Všeobecný súd v bode 543 tohto rozsudku dospel k záveru, že Komisia preukázala existenciu potenciálnych účinkov na vnútroštátne trhy služieb porovnávania produktov.

262 Cieľom tvrdení odvolateliek na podporu štvrtého odvolacieho dôvodu je najmä preukázať, že dôvody napadnutého rozsudku týkajúce sa neexistencie povinnosti Komisie preskúmať účinnosť konkurenčných služieb porovnávania produktov sú poznačené nesprávnym právnym posúdením. Na jednej strane bola totiž Komisia povinná preskúmať účinnosť týchto služieb porovnávania, či už sú skutočné, alebo hypotetické, pričom táto povinnosť vyjadruje všeobecnú zásadu, podľa ktorej cieľom článku 102 ZFEÚ nie je chrániť menej efektívne podniky. Na druhej strane kritérium rovnako efektívneho konkurenta, ktoré je príznačné pre situácie zneužitia cien, sa malo uplatniť aj v prejednávanej veci, pretože predmetné správanie spočívalo v kombinácii dovolených postupov a viedlo k zlepšeniu inovácie.

263 Pokiaľ ide o otázku, či z článku 102 ZFEÚ vyplýva systematická povinnosť Komisie preskúmať efektívnosť skutočných alebo hypotetických konkurentov podniku v dominantnom postavení, z judikatúry Súdneho dvora citovanej v bodoch 163 až 167 tohto rozsudku vyplýva, že cieľom tohto článku nepochybne nie je zabezpečiť, aby konkurenti, ktorí sú menej efektívni ako podnik v dominantnom postavení, zostali na trhu.

264 To však neznamená, že podmienkou akéhokoľvek konštatovania porušenia z hľadiska tohto ustanovenia je preukázanie, že dotknuté správanie môže vylúčiť rovnako efektívneho konkurenta.

265 Posúdenie schopnosti predmetného správania vylúčiť rovnako efektívneho konkurenta, ktoré uvádza Google ako zásadu, na ktorej je založené uplatnenie článku 102 ZFEÚ, sa zdá byť relevantné najmä vtedy, keď podnik v dominantnom postavení v priebehu správneho konania tvrdil a predložil dôkazy, že jeho správanie nemôže obmedziť hospodársku súťaž, a najmä vyvolať vytýkané účinky vylúčenia z trhu. V takom prípade je Komisia nielen povinná analyzovať význam dominantného postavenia podniku na relevantnom trhu, ale je tiež povinná posúdiť prípadnú existenciu stratégie zameranej na vylúčenie prinajmenšom rovnako efektívnych konkurentov (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2017, Intel/Komisia, C-413/14 P, EU:C:2017:632, body 138 a 139).

266 Okrem toho, keďže Komisia je povinná preukázať porušenie článku 102 ZFEÚ, musí potvrdiť existenciu zneužitia dominantného postavenia na základe rôznych kritérií, a to najmä uplatnením testu rovnako efektívneho konkurenta, ak je relevantný, pričom jej posúdenie relevantnosti takéhoto testu prípadne podlieha preskúmaniu súdom Únie.

267 V prejednávanej veci treba poukázať na to, že ako vyplýva najmä z bodov 54 až 63 napadnutého rozsudku, zneužitie identifikované Komisiou spočívalo v priaznivejšom umiestnení a zobrazení, ktoré Google vyhradila na stránkach svojho všeobecného vyhľadávača pre svoju službu porovnávania produktov v porovnaní s konkurenčnými službami porovnávania produktov.

Komisia tak konštatovala, že keďže schopnosť služby porovnávania produktov konkurovať závisela od návštevnosti, toto diskriminačné správanie spoločnosti Google malo významný vplyv na hospodársku súťaž, keďže tejto spoločnosti umožnilo odkloniť veľkú časť návštevnosti, ktorá predtým existovala medzi stránkami s výsledkami všeobecného vyhľadávania spoločnosti Google a službami porovnávania produktov patriacimi jej konkurentom, v prospech jej vlastnej služby porovnávania produktov bez toho, aby uvedení konkurenti mohli kompenzovať túto stratu návštevnosti využitím iných zdrojov návštevnosti, pretože zvýšená investícia do alternatívnych zdrojov by nepredstavovala „ekonomicky udržateľné“ riešenie.

268 Všeobecný súd teda v bode 540 napadnutého rozsudku s rozvahou uviedol, pričom odvolateľky toto konštatovanie nevyvrátili a obmedzili sa len na zásadné tvrdenia, že Komisia nemohla získať objektívne a spoľahlivé výsledky týkajúce sa efektívnosti konkurentov spoločnosti Google vzhľadom na špecifické podmienky predmetného trhu.

269 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol jednak, že takýto test nemá kogentnú povahu v rámci uplatnenia článku 102 ZFEÚ, a jednak, že za okolností prejednávanej veci by tento test nebol relevantný.

270 To znamená, že štvrtý odvolací dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o námietke neprípustnosti, ktorú vzniesla BEUC.

271 Keďže sa nevyhovelo žiadnemu odvolaciemu dôvodu, treba odvolanie zamietnuť v celom rozsahu.

VI. O trovách

272 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. V zmysle článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 184 ods. 1 uvedeného rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní, účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

273 Podľa článku 140 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní zmluvné štáty Dohody o EHP, ktoré nie sú členskými štátmi, ako aj Dozorný úrad EZVO znášajú svoje vlastné trovy konania, ak do konania vstúpili ako vedľajší účastníci.

274 V súlade s článkom 140 ods. 3 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe jeho článku 184 ods. 1 na konanie o odvolaní Súdny dvor môže rozhodnúť, že vedľajší účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania.

275 Z článku 184 ods. 4 rokovacieho poriadku vyplýva, že ak vedľajší účastník prvostupňového konania nepodal odvolanie, možno mu uložiť povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania len vtedy, pokiaľ sa zúčastnil na písomnej alebo ústnej časti konania na Súdnom dvore. Ak sa vedľajší účastník na konaní zúčastnil, Súdny dvor môže rozhodnúť, že tento účastník bude znášať svoje vlastné trovy konania.

276 Keďže Komisia v prejednávanej veci navrhla zaviazať odvolateľky na náhradu trov konania a tieto nemali úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ich, aby znášali svoje vlastné trovy konania a nahradili trovy konania vynaložené Komisiou, s výnimkou trov konania, ktoré vznikli Komisii z dôvodu vstupu CCIA do konania ako vedľajšieho účastníka, a ktoré znáša CCIA.

277 PriceRunner, CCIA, Dozorný úrad EZVO, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV a Twenga znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. **Odvolanie sa zamieta.**

2. **Spoločnosti Google LLC a Alphabet Inc. znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinné nahradiť trovy konania Európskej komisie, s výnimkou trov konania, ktoré Komisii vznikli z dôvodu vstupu združenia Computer & Communications Industry Association do konania ako vedľajšieho účastníka konania.**

3. **Computer & Communications Industry Association znáša svoje vlastné trovy konania a je povinné nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Komisii z dôvodu jeho vstupu do konania ako vedľajšieho účastníka konania.**

4. **PriceRunner International AB, Dozorný úrad EZVO, Európska organizácia spotrebiteľov (BEUC), Infederation Ltd, Kelkoo SAS, Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV, Ladenzeile GmbH, BDZV – Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV a Twenga SA znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy